SOSYALDEMOKRAT HAREKET ve CHP ÜZERİNE DÜŞÜNCELER

Dr. İsmet UMARUSMAN

KARAHAN
KİTABEVİ

SOSYALDEMOKRAT HAREKET ve CHP ÜZERİNE DÜŞÜNCELER

Dr. İsmet UMARUSMAN

KARAHAN
KİTABEVİ

Karahan Yayınları : 49
Siyaset : 1
Birinci Baskı : Mayıs 2006

Eser : Sosyaldemokrat Hareket ve CHP Üzerine Düşünceler
Yazar : Dr. İsmet UMARUSMAN
Editörü : Çetin Yiğenoğlu
Pazarlama : İsmet Karahan
Kapak Tasarım : Art Plas (Sefa Akın) 322. 363 64 12
Mizanpaj : Sinemis 312. 424 10 63
ISBN : 975-6447-47-8
Baskı : Baran Ofset 312. 367 66 72

İletişim: İsmet UMARUSMAN
GSM:0538-2516780
ismetumarusman@yahoo.com

Merkez: Çakmak Cad. Çakmak Plaza no:40/43
Seyhan/ADANA
Tel: (0 322) 363 05 84 Fax: (0 322) 363 57 79
Şube: B. Angın Bulvarı Muhtarlar Sitesi
No: 69-70-79-80
Tel: (0322) 225 51 60 Fax: (0322) 225 51 98
Seyhan/ADANA

Dr. İSMET UMARUSMAN

1939 yılında Adana'da doğdu.

İlk ve orta öğrenimini Adana'da yaptı.

Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi'ni bitirdi.

Adana'nın Karaisalı ve Kozan ilçelerinde hükümet tabipliği yaptı. 1973 ve 1977 yıllarında CHP'de milletvekili adayı oldu. Daha sonra anestezi uzmanlığı için Almanya'ya gitti.

Çin Halk Cumhuriyeti'nde akupunktur öğrenimi gördü. Adana'da anestezi ve akupunktur, Suudi Arabistan ve Almanya'da anestezi uzmanı olarak çalıştı.

Öğrenciliğinden itibaren her zaman yurt ve dünya sorunlarına duyarlı bir yurtsever kimliğiyle dikkat çekti. Mesleğinin yanı sıra siyasi çalışmalarını hiçbir zaman ihmal etmedi. Üniversite öğrencisiyken 1964 yılında Johnson mektubu üzerine antiemperyalist eylem koymak ve yürüyüş düzenlemekten yargılandı. Almanya'da çalıştığı dönemde, merkezi Köln'de bulunan

'CHP'yi Destekleme Grubu'nda çalıştı.

İÇİNDEKİLER

"Halk açsa yöneticiler fazla
vergi aldığı içindir.
Halkın açlığının nedeni budur.
Yeni yasalar çıkardıkça
hırsızların sayısı artar.
LAO TZU
(M.Ö.5. Yüzyıl)

ÖNSÖZ YERİNE

"Küreselleşme" adıyla da tanımlanan siyasi yapılanma sürecinde artık rejimin tartışılır hale geldiği ülkemizde sosyaldemokrat hareketle ilgili yapılması gereken tartışmalar ne yazık ki gündeme bile getirilememektedir. Böylece, kronikleşen sayısız toplumsal sorun, adeta çöküşün hızlanmasına katkı unsuru olması amacıyla bir köşede bekletilmektedir. İnsanımız için kişisel kaygılar yaşamsal önceliklerin başında yer almaya başlamıştır. İstikrarlı bir ülkede bir yılda meydana gelebilecek sosyal ve siyasal olayları birkaç gün içinde yaşamak zorunda bırakıldığı için şaşkınlıktan şaşkınlığa düşen, başta işsizlik, türlü ekonomik sorunlarla, gelecek kaygısıyla yılgınlık ve bezginlik içinde var olma savaşımı veren insanımız böylesine temel sorunları toplumsal düzeyde tartışmaya açabilecek moral güçten yoksun görünmektedir.

İşin tuhafı, bu konuyu toplum katmanlarında yetkin düzeyde tartışabilecek güce ve donanıma sahip siyasal kadroların "sosyaldemokrat hareket"i tartışmak gibi bir siyasal önceliklerinin olmaması, o bilinçten uzakmışlar gibi görüntü vermeleridir. Dahası, "yeni sol" ya da "liberal sol" gibi yaftalarla karşısında olması gereken siyasal programlara entegre olma, sosyaldemokrasinin siyasi yelpazedeki yerini soldan merkezin sağına çekme çabaları bazı kadroların hiç de masumane taktik ve stratejiler peşinde koşmadıklarını göstermektedir. 2002 seçimi öncesinde "sosyaldemokrat" söylemlerin rakip partiye adeta altın bir tabakta sunulması, daha sonra ise beklendiği gibi bir muhalefetin yapılmaması, "Düyun-u Umumiye Müfettişi" konumundaki bir parlamenterce

kökten dinci felsefesi tartışılmaz bir iktidara övgüler düzülmesi bunun kanıtıdır.

Buna karşın toplumda alttan alta bir kaynama söz konusudur. Halkımız her ne kadar kişisel sorunlarıyla boğuşsa da, toplumda "sosyaldemokrat hareket"in özü ve içeriğiyle ilgili bir arayış söz konusudur.

Çünkü, CHP'nin misyonundan, ana felsefesinden uzaklaştıkça halkın geri aldığı temsil hakkını tekrar alabilmesinin ancak ve ancak "sosyaldemokrat" kimliğiyle siyaset yaptığı zaman mümkün olabileceğine inanılmaktadır. Toplumda, bu konuda ciddi bir potansiyel isteğin olduğu sağduyulu herkes tarafından bilinmektedir.

Bu beklentiler doğrultusunda üretilecek politikalarla CHP'nin yine halkın partisi olması istenmektedir.

İşte bu çalışma, kişisel sorunların ve kaygıların yanı sıra toplumsal düzeyde bir bakış açısı yaratarak çoktan açılması gereken tartışmayı açmak, CHP'nin tarihsel misyonunu anımsatmak, dahası bilinçle yerinden oynatılmış taşları eski yerlerine yerleştirerek çok uluslu şirketlerin oyuncağı olacak "düzenleyici devlet" yerine, halkın özlemini çektiği "sosyal devlet"in yeniden inşaası için "küreselleşme karşısında sosyal demokrat hareket"i gündeme getirmek, bu arada yaşam pratiğinde

ekonomiden dış politikaya, eğitimden sağlığa kadar desteğini ulusal güçten alacak bir siyasal program için kendimizce bazı içten önerileri parti kamuoyuyla paylaşmak amacıyla yapılmıştır.

Takdir edilirse bu, bilimsel bir tez çalışması, akademik bir araştırma raporu değildir. Kuşkusuz eksiklikleri, yanlışları vardır. Ancak, inanılmasını dilediğimiz bakış

açısındaki samimiyetle partinin kitlelerle zayıflayan bağlarını 1980 öncesi konumuna getirmek için neler yapılması gerektiğinin önce üyelerle, sonra toplumun her kesimiyle ilişkiler, olaylar ve sorunlara yaklaşım yönünden olması gereken bir yapıyla, sorunların aşılması, ülke yönetimine daha güçlü hazırlanılması gibi konularda akıl yürütülürken ülkemizin ve insanlarımızın gönenci için yılların birikiminden damıttığımız bazı pragmatik önerilerde de bulunulmaya çalışılmıştır.

GÖRÜNÜŞ
-1-

"Bana bir ulusun parası üzerinde kontrol yetkisi verilirse o ulusun yasa yapıcıları hiç önemli değil"
Mayer A. Rothschild
1743-1812

Türkiye Yol Ayrınunda

Son yıllarda üretilen yanlış politikalar sonucu Türkiye'nin bağımsızlığı bugün tehdit altında kalmıştır.

İçinde bulunulan ciddi sorunlar karşısında Türkiye bir yol ayrımına gelmiştir.

Ülkenin bu durumunun, bazı çevrelerin ifade ettiği gibi ne demokratikleşmeden, ne de antidemokratik yapıdan yana olanların iradelerini belirleyecek referandum gibi değerlendirilmesi gereken bir seçim öncesine özgü bir süreçle ilgisi yoktur...

Sorun, hepten "ulus devletin varlığı"yla ilgilidir.

Yaklaşık altmış yıldır karşı devrimcilerin düşük yoğunluklu saldırısı karşısında zaafa uğratılmaya çalışılan, sınırları "misak-ı milli" kavramıyla belirlenen "ulus devlet" topyekun bir saldırıyla karşı karşıyadır. Yok edilme tehdidi altındadır.

Üreticilerimiz nefes alamaz duruma getirilmişlerdir. Başta Mc Donald's olmak üzere yabancı şirketlerce Türkiye'de kurulan işletmelerde yabancı devlet üretimi piliç, patates, mısır, et, süt ve süt ürünleri satılmaktadır. Dondurmanın şekeri, sütü Amerika'dan getirilmektedir ne yazık ki...

İşsizlik had safhaya ulaşmıştır.

Gelinen nokta, bu karşı devrimin zaferi mi, acaba diye düşündürmeye başlamıştır insanımızı...

Bugün, bütünüyle ülkeyi teslim almayı kendilerine hedef yapan ulus devlet düşmanı bu güçler "Türkiye'yi Küçük Amerika" yapacağız derken yapa yapa tam bağımlı, sömürge bir ülke yapmışlardır. Batı uşağı, işbirlikçi bu güçlerin saldırısı sonucu Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk tarafından gerçekleştirilen Aydınlanma Devrimi ağır yaralar almıştır.

Kemalizm Kuşatma Altında

Kemalizm, genelde küresel emperyalizmin iç ve dış saldırısı ve kuşatması altındadır...

Ulus devletin devletçi yanı bir yana, halkçı yapısı bile yok edilmiştir... Türkiye, bugün ne AB'nin gelecekteki üyesi, ne ABD'nin "stratejik ortağı" olacak gibi görünmektedir; sadece AB ve ABD kıskacında boğulacakmış izlenimi vermektedir.

Ekonomik ve sosyal bunalımlarla düşük yoğunluklu çatışmalarla tıknefes edilmesinin nedeni bundandır.

Bu açıdan bakıldığında Türk Silahlı Kuvvetleri'ni yıpratma çabalarının boşuna olmadığı görülür.

Ege ve Kıbrıs sorunundaki çözümsüzlüğün nedenleri de Batı'nın Türkiye'ye karşı tutumlarının ışığında bakmadan değerlendirilmemelidir...

Sosyal, siyasal, ekonomik bütün gelişmelerin göstergesi Türkiye'nin ciddi bir tehdit altında olduğuna işaret etmektedir.

Yaşadığımız topraklardaki kültür miraslarımız, doğamız, ulusal kaynaklarımız, bağımsızlığımız,

sağlığımız bir yana, bütünüyle egemenlik haklarımız ve geleceğimiz tehdit altındadır. İç ve dış saldırıların asıl amacının Türkiye'yi parçalamak olduğu gün yüzüne çıkmıştır.

Batı emperyalizminin kurdurmaya çalıştığı birkaç küçük ve kolay maniple edilebilir devletle bir ayağı Kafkasya'da bir ayağı Ortadoğu'da olacak bir bölgesel siyasi yapılanmayla Avrasya'ya egemen olma arzusunda olduğu açık-seçik ortaya çıkmıştır.

Bu büyük operasyonun faturası ne yazık ki yoksul Türk halkının sırtına vurulmuştur. Devlet eliyle soydurulmuş bankaların milyar Dolarlık zararı yine devletçe (halkın cebinden) ödenmiştir. Son on yılda Türkiye'ye yönelik saldırılarla kamuoyu şaşkına çevrilirken dört-beş yüz kişilik (100 aile) bir azınlığın yaklaşık yüz milyar dolarlık bir servet sahibi edilmesine göz yumulmuştur. Söz konusu servetten bürokratlarla politikacıların da paylarını almaları sessiz çoğunluk tarafından sessizce izlenmiştir.

Halkın böylesine kirli olaylara tepki koymasının sonuçlarında etkili olduğu bir seçimin (2002) meşruiyet tartışması bir yana, –komplo teorisi mantığıyla yaklaşılınca- gelinen noktada sonuçları itibariyle "uluslararası takiyye" denilebilecek yöntemle iktidara getirilen bir parti aracılığıyla ulus devletin temeline dinamit konulmak istendiği görülür.

Cumhuriyet'e Çok Yönlü Saldırı

ABD'nin "think tank"larında ülkemizin de içinde bulunduğu Avrasya bölgesi için üretilen senaryolarla siyasal yaşamımıza müdahil edilen "yeşil kuşak" artığı, Kemalist ulus devlet düşmanı siyasi kadro, ülkenin geleceğini etkileyecek duruma gelmiştir. Gerek iç, gerekse dış siyasi gelişmeler DP'nin iktidara tek başına geldiği 1950'leri anımsatmaktadır.

Bazı çevreler, milyonlarca şehit vererek kazanılan dünyanın ilk ulusal kurtuluş savaşıyla kurulmuş bir "Cumhuriyet"i yıkmaya endeksli, her fırsatta Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk'e saldıran bir siyasal oluşumun karşı olduğu siyasi yapının içinde sistemin bir parçası olacağını düşünmek aymazlığına düşmüşlerdir.

Yeryüzünde Allah'ın iktidarını kurmaya koşullanmış bir siyasi yapının zaman zaman demokrat, liberal gibi maske ve kostümlerle toplumun karşısına çıkmasındaki aldatıcılığı anlamak istememişlerdir. Yeterince güçleninceye dek toplumda karşıtlarının tepkisini çekmemek için izledikleri politikanın, sergilemeye çalıştıkları görüntünün ve topluma sundukları programın popülist yapısı, küçük çıkarlar karşılığında görmezden gelinmiştir.

Uygulanan ekonomi politikanın bugün açık seçik görülmeyen sonuçları bu toplumun geleceğini çığ gibi tehdit ederken bir masal dünyasını imgeleyen pembe tablolar sergilenmesine gerekli refleksler gösterilmemiştir. Gösterilmeye çalışılanın tersine, tablonun hiç de iç açıcı olmadığı halktan gizlenmiştir.

Bu aşamada soranız size, Ortadoğu ve Kafkasya coğrafyasında sınırların yeniden çizilmeye çalışıldığı günümüzde, ulus devlet yapılanmasının yok edilmeye çalışılması bilinçsiz bir çabanın ürünü olabilir mi hiç?

Sosyal devlet kavramının siyasi literatürden çıkartılarak yerine küçültülmüş, güçsüzleştirilmiş, düzenleyici devlet anlayışının ikame edilmeye çalışılması gibi kapsamlı siyasi değişiklikleri yapmaya soyunan bir siyasi yapının niyeti kuşkuya yer bırakır mı?

Olan bitene bu açıdan bakınca Türkiye'nin bölgelere ayrılması masum bir girişim sayılabilir mi?

Güçsüz yerel yönetimlerin dünya devlerinin karşısına ulusal zırhtan yoksun biçimde çıkarılmaya çalışılması, işbirlikçi kavramıyla değil de hangi kavramla tanımlanabilir? Dış güçlerin baskısıyla tasarlanan yerel yönetim planlanması halkçı argümanlar kullanılarak üniter yapı ve ulus devlet karşıtlarına ve dolayısıyla ülkeyi güçsüzleştirme politikasına hizmet etmektedir.

Yeni Ortaçağ

Bugün dünya ve Türkiye yeni bir ortaçağ dönemini yaşamaktadır. Bu yeni karanlık çağda insanlar teknolojinin tutsağı edilmiş, bireysel özgürlük masallarıyla gerçek özgürlüğü yaşayacak özerk insan modelinden uzaklaştırılmış, ortak bir ülkü şemsiyesi altında insanları bir potada eritecek, her türlü ayrılıkçı girişimi yok edecek bir yaşam biçimi yerine 1923/1789 öncesi yönetim modelini getirmeye çalışan, demokratik hakları etnik ve cemaat hakları düzeyine indirerek sınırlamak isteyen, eşit

yurttaşlık esasına dayalı birey kimliği yerine kulluğu, tebaadan sayılmayı, ümmet olmayı

önceleyen bir siyasi yapı kurulmaya çalışılmaktadır.

Böyle bir yapı kuşkusuz kökten dinci kafaya sahip siyasal kadrolarla kurulabilirdi. Kurmayı hayal ettikleri yapıda çok uluslu şirketlerin cılız yerel yönetimleri teslim almalarını bir yana bırakınız, yeryüzünde "Allah'ın Devleti"ni kurmaya çalışanların ekmeğine yağ sürecek aşiret liderlerinin, tarikat şeyhlerinin fetvalarıyla biçimlenen bir toplumsal yapıya uygun yaratılmış yeni feodal beyler, yeni senyörler belirleyici olacaktır.

Yurt düzeyinde politikaları Pentagon/CIA taşeronu şirketlerin "center"lerinde hazırlanacak, eli sopalı IMF ve WB müfettişleri ve üst kurul üyelerince, yerel ölçekte ise aynı yapılanmanın uzantısı kurullar ve kişilerce uygulanacaktır.

Böylece emperyalist Batı 1920'lerin intikamını alacak, kazanılmış demokratik haklar altın çağda kalmış mutluluklar gibi anılarda yaşayacak.

Şimdi, gelinen noktada şöyle bir soru geliyor akla:

Peki Türkiye böyle bir duruma nasıl düştü?

AKP iktidarı halkın tercihini yansıtmakta mıdır? Parlamentoda halkın iradesini temsil etmekte midir? CHP'nin 1980 öncesi son seçimde yüzde kırk dolayında oy almasına karşın koalisyon hükümetiyle iktidar olduğu düşünülürse AKP'nin 2002 seçimlerinde yüzde 33 oy oranıyla tek başına iktidar olmasının ne demek olduğu nasıl açıklanabilir?

1950'den bu yana Türkiye merkez sağdaki partiler tarafından yönetilmektedir. Ortanın solu kimliğini kendisine yakıştıran siyasi yapı bir yana, CHP'nin ve

sosyaldemokrat olduğunu savlayan partilerin kısa süreli koalisyon hükümetleri sayılmazsa Türkiye'de yarım yüzyıldır sağın alternatifi sağ olmuştur.

Siyasette Kimlik Sorunu

Bugün gelinen noktada siyasi partilerin çoğu kimliklerini yitirmişlerdir. Buna bağlı olarak seçmen de kimliğini yitirmiştir. Sadık seçmen, sadık partili, sadık politikacı diye bir şey kalmamıştır artık. Günümüzde politikacılar yelpazenin bir ucundaki partiden öbür ucundaki partiye kolaylıkla geçebilmektedir. Politikacılara koşut seçmenler de bir seçimde yelpazenin bir ucuna, öbür seçimde öbür ucuna oy verebilir duruma gelmişlerdir. İnsanlarımız seçim öncesinde beyinsel şifre ve kodlarına uygun siber anahtarlarla medya bombardımanlarına tutularak maniple edilmeye başlanmışlardır. Buna karşın sonucu belirleyecek konumda olması gereken çoğunluk, sağduyuyla hareket etmeye çalışsa da, sandıklar açıldığında öngörmeye çalıştığından farklı bir sonuçla karşılaşmaktadır.

Siyaset, son yirmi yılda sosyoekonomik ve kültürel temelli ideolojik omurgasından ayrılmıştır; Üçüncü dünya ülkelerinde ve Türkiye'de yerleşik toplumsal reflekslere göre yönlendirilmeye başlanmıştır.

Türkiye'nin siyasi ve idari yapısında köklü-yapısal değişikliklerin sorumluları siyasi maniplasyonlarla yönetici kademelere getirilmişlerdir. Söz konusu kişiler bu siyasi operasyonlarda hep "mazlum-mağdur" gösterilerek halkın aklı çelinmek istenmiştir. Devletin birçok kurumunun hesap sorduğu, yargılanmasına kaçınılmaz gözüyle bakılan bu türedi politikacılar

"mazlumu kayıran" bu halkın tepki oylarıyla yönetime getirilmişlerdir.

Kitleler Politikadan Uzak

Bu gelişmeler karşısında halk yine de anlamını sosyaldemokrat politikalarda bulan beklentiler içinde olmuştur; "yeni sol", "liberal sol","merkez partisi" gibi söylemlerden farklı beklentiler.

Buna karşın, hemen her siyasi organizasyon, kitlelerden kopuk, liberal sağ politikalara yönelmiştir, nedense. Pek çok lider halkın bir şeyin aslı varken taklidini seçmeyeceğinin farkında bile olmamıştır. Parfümeri mağazasında sakadat satılmayacağı gerçeğini düşünmek bile istememişlerdir.

Alınteri döküp emek harcayarak insanca bir yaşam düşleyen aşsız ve işsiz, bin türlü sorunla boğuşan kitlelerin beklentisi çağdaş bir sosyaldemokrat programdan başka bir şey değildir oysa. Halk hemen her seferinde bunu yaptığını söyleyenlerin, kitleleri ezen, devleti sosyal devlet yapısından uzaklaştıran, üretimi değil, sömürüyü eksen alan politikaların tuzağına düşürülmüştür.

Dünyadaki gelişmelere bakıldığında da Türkiye'de siyasetin tersyüz edildiği dikkat çekmektedir. Sosyaldemokrat harekette dünyada bir yükselme söz konusuyken, muhalefette sağduyulu politika üreten her partinin oyunu artıran bir siyasi geleneğe sahip Türkiye'de, nedense bunun tersi olmuştur. Bunun önüne geçmek için antidemokratik yapılanmalardan çare umulmuş, popülist politikalar üretilerek halktan kopuk, bir biçimde güç (para) elde etmiş, popüler kimlikler aday olarak halkın karşısına çıkartılmıştır.

Kitleleri, ileri bilinç düzeyine taşıyacak, üreten, kendi ürettiğini tüketen, laik, çağdaş, ilerici, demokrat bir toplumsal yapıyı kuracak adaylar üzerinde durulmamış da, kire ve kirliye karşı duruşu kendinden menkul, arsız-hırsız, üçkağıtçı ya da gerici kimlikleriyle tanınanlar yönetim kademelerine aday olabilmişlerdir.

CHP Nereye

CHP ise bugün sosyaldemokrat bir kimlik bunalımı yaşamaktadır... Bu bunalım, sosyaldemokrat seçmen tabanında da güven bunalımına yol açmaktadır. CHP, misyonunun gereğini yapmadıkça, politikasını kendi rayına oturtmadıkça bu bunalımlardan çıkacak gibi görünmemektedir.

Bu bunalımların aşılması için yönünü Ulu Önder'in işaret ettiği "çağdaş uygarlığın üzerine" dikmedikçe iktidar şansını elde edemeyecek gibidir.

Yaşamı boyunca bu partiye nefer gibi hizmet etmiş birine partisinin içinde bulunduğu koşullar karşısında suskun kalmak yakışmayacağı için CHP yönetim kadrosunu ve inançlı partililerini uyarmaya, daha doğrusu birlikte çözüm üretmeye çağırıyoruz İşte, ülkemizi içine düştüğü bunalımdan kurtarmak, kitleleri olası tehlikelere karşı uyarmak, ulusalcı bir politikayla Türkiye'yi hak ettiği ufuklara taşımak, dolayısıyla CHP'yi de bu kurtuluşun lokomotifi yapmak için bir an önce "yeni sosyaldemokrat bir program hazırlanmalıdır" sloganıyla yola çıkıyoruz.

Yoksa bu gidiş, sosyaldemokrat kitleyi olmadık maceralara sürükleyecektir. Cumhuriyet Halk Partisi'ni yeniden halkın partisi yapmak için ilkelerini altı oktan

alan bir yeni programa gereksinimin kendisini bir zorunluluk olarak dayattığına inanıyoruz.

GÖRÜNÜŞ
-2-

Bir Yeni Emperyalizm

Sovyetler Birliği'nin yıkılması ve soğuk savaş sürecinin sona ermesiyle dünya tek kutuplu bir yapılanmaya mahkum edilmiştir. İnsanlık, yirminci yüzyılın son on yılıyla bu yüzyılın ilk yıllarını gelecekte sürekli savaş, kan, gözyaşı ve sömürü gibi kavramlarla anacaktır. Bu sürecin adı "Yeni Dünya Düzeni"dir, "Küreselleşme"dir.

Bu düzen, bir milyon üç yüz bin insanın yeterli su kaynaklarından, bir milyar insanın konut sahibi olmaktan, sekiz yüz kırk milyon insanın temel gıda maddelerini alabilmekten yoksun olduğu bir dünyada insanlığın sorunlarına çözüm aramaktan uzaktır. Daha doğrusu çözüm arama derdinde bile değildir. Köpek mamasıyla kozmetik ürünlerine harcanan paranın yarısına (6-12 milyar dolar) yoksulların beslenme sorunu ve temel eğitimleri sağlanabilecekken emperyalist Batı bırakınız özveriyi, paylaşmayı, insanca bir yardım düzeninin kurulmasına bile yanaşmamaktadır. Dahası, dünya imparatorluğunu kurmaya, küresel ölçekte iktidarını pekiştirmeye çalışan emperyalizm, söz konusu utkusunu yoksul, gelişmemiş ülkeleri sömürerek gerçekleştirme dayatmasındadır.

Çok uluslu şirketleri dünyaya egemen kılmak için uygulanan taktik, strateji ve politikalar tek kutuplu bu vicdansız, acımasız yapılanmada bir güç odağı olabilecek ulus devletleri yok etmek, parçalara bölmek, olmazsa güçsüzleştirmek yönünde yürütülmektedir. Dünyanın herhangi yerindeki bir devlete müdahale hakkını elde edebilmek için öne sürülen gerekçe ise terör, biyolojik, kimyasal ve nükleer silah tehdidi, diktatörlüklerin

yıkılması gibi gerekçeler olmaktadır. Olaylar bunun hiç de böyle olmadığını suyun yukarısındaki kurdun suyun aşağısındaki kuzuyu yemek için bir bahanesi olduğunu göstermiştir.

Küresel sömürüyü gerçekleştirmek için düşük yoğunluklu ya da bölgesel savaşlar çıkartmak, hedef ülkeyi inanç, mezhep ve etnik ayrımcılıkları kaşıyarak istikrarsızlık ortamına sürüklemek, ülkemizde de yaşanmakta olduğu gibi yukarda belirtilen politikalarla yürütülmektedir.

Hedef ülkeye "devletinizi küçültün, ulus devlet çağı bitmiştir" önermelerinde bulunurlarken kendi devletlerini federatif, konfederatif yapılanmalara götürmektedirler. Amerika'daki NAFTA, Avrupa'da AB, Asya'da AFTA, ASİEN bunlara örnek yapılanmalardır.

Ortadoğu, Kafkasya ve Asya, dünyanın en sancılı bölgelerinin başında gelmektedir. Herkesçe bilinen sebep malum; enerji.

Ne yazık ki, tek neden bu değil kuşkusuz. Dünya devlerini bu bölgeye çeken çok daha ciddi siyasi ve ekonomik gelişmeler söz konusudur. Örneğin, Rusya üç-beş yıl öncesindeki gibi dizlerinin üzerinde sürünen bir Rusya değildir. Çin dünyada yeni bir süper güç olmaya aday ülke konumundadır. Son yıllarda sürekli büyüyen ekonomisiyle, gelişme hızı dünya ortalamasını yukarı çeken potansiyeliyle Avrasya'da (ne Avrasya'sı, dünyada) ben de varım dercesine büyüyen duruş sergilemektedir. Çin'in bugünkü yapısı bir Amerikalı jeopolitikçinin "sarı tehlike" öngörüsünü "ekonomik alanda" haklı çıkarır gibi görünmektedir.

Yeni Dünya Düzeni'ne Karşı Bir Dünya mı Kuruluyor?

Çin'in öncülüğünde başlayan Şanghay Beşlisi girişiminin bugün Avrasya Birliği adı altında Ortadoğu'yu, hatta Kuzey Afrika'yı da kapsayacak bir yapılanmaya doğru yol alması, buna karşın öncülüğünü ABD'nin çektiği Batı ittifakının Afganistan ve Irak'a müdahale ettiği günümüzde bölgemizdeki bu gelişmeler Türkiye'nin stratejik ve siyasi konumunu yakından ilgilendirmektedir.

Çünkü, Türkiye dünyanın en stratejik noktasında bulunmaktadır. Dünyanın merkezi, denilse yeridir. Elbette Nasrettin Hoca'nın ayağını bastığı yer dünyanın merkezidir mantığıyla değil, nesnel verilerle bakıldığında emperyalist bir gücün bir ayağını Türkiye'ye basmadan dünyada hareket kabiliyeti büyük ölçüde kısıtlı kalır. Irak'a müdahale sürecinde bu kadar kavgadan sonra ABD'nin

vazgeçemediği İncirlik konusunda 2004'ün başında yapılan yeni ve kapsamlı ikili anlaşma bunun kanıtıdır.

Evet, Türkiye bütün yolların (hava, su, kara yolu) kesiştiği bir coğrafyada bulunmaktadır. Bering boğazından yola çıkan bir gemi Süveyş'ten Akdeniz'e çıktığında karşısında Türkiye'yi bulur. Tarihi ipekyolunda köprü konumunda olan Türkiye'nin bugün de Uzak Asya ile Avrupa, Ortadoğu ve Afrika arasındaki karayolu taşımacılığında ipekyolu dönemindeki kadar önemli konumdaki bir köprü niteliğinde olduğu bilinmeyen değildir. Havayolu trafiğini bilen uzmanlar havayolu

taşımacılığında da Türkiye'nin suyolu ve karayolu kadar stratejik bir noktada bulunduğunu anlatmaktadırlar.

Bütün yolların kavşak noktasında olması, enerji kaynaklarına yakınlığı bir yana, ya geleceğin

Enerji kaynağı, uzay çağının yakıtı, iğneden ipliğe modern teknolojinin olmazsa olmaz katkı maddesi bor kaynaklarımıza ne demeli? Bor kaynaklarımızın emperyalistlerin ağzını sulandırmadığı söylenebilir mi?

Evet, dünya soğuk savaş sonrası sürecin, yeni emperyalist yapılanma sürecinin sancılarını yaşamaktadır hâlâ. Dünyayı çıkarları doğrultusunda biçimlendirmek isteyen çok uluslu şirketlerin (ÇUŞ) bu ve yukarda açıklanan nedenlerden dolayı dünyanın her yerinde olduğundan çok Türkiye'yi ve insanımızı ideolojik ve politik açıdan baskı altında tutmak istemesi boşuna değildir.

Bilindiği gibi Sovyetler Birliği emperyalizmin vurucu gücü ÇUŞ'ların önlenemez hırçın saldırıları sonucu değil, kendi iç çelişkileri nedeniyle dağılmıştı. Bugünkü Rusya'da yeni rejim arayışları (sol-sosyaldemokrat) sosyaldemokratlarla komünistler arasındaki tarihi tartışmada günümüzde sosyaldemokratları haklı çıkarmıştır. Rusya'da ve eski Sovyetler Birliği ülkelerinde sol-sosyaldemokrat rejim arayışları bunun kanıtıdır. Rus sosyaldemokratlarının haklılıkları insanlık tarihinin uzunca bir süresince de devam edecek gibi görünmektedir.

Gelişmeler, sosyaldemokrasinin geleceğin ideolojisi olacağını göstermektedir; ve çok uzun bir süre insanların gönencine hizmet edecektir. Küresel ideolojinin bugün içinde bulunduğu bunalımdan çıkışı da sosyaldemokrat

ideolojinin dünyada yeniden hayat bulmasına bağlı gibi gelmektedir.

Sosyaldemokrat düşünceyi sadece yetmiş yıllık sosyalist deneyimin başarısız olması haklı çıkarmamıştır. Bugün dünyadaki açlık, küresel sermayeye egemen devletlerin bırakınız küresel imparatorluklarını kurmalarını, içine düştükleri bunalımdan bile çıkamamaları gibi gelişmeler haklı çıkarmıştır.

Sistem kendi kendini yok etmeye başlamıştır.

Amerika'da başta Enron olmak üzere, dünyanın orasında burasında kurulu dev tekellerin çökmesi, ABD maliyesinin yirmi yılda on beş trilyon doları aşan dış açığı, Amerikan ekonomisi çökmesin diye devalüasyon yapamadığı için bunalımdan çıkamayan Japon ekonomisi ve peşpeşe patlayan "sermaye köpükleri" ve küreselleşme karşıtlarının Seatle'de, Avrupa'nın çeşitli merkezlerinde gerçekleştirdikleri devasa gösteriler, yeni bir savaş aracı olarak kitlesel terör hareketleriyle internette sürdürülen siber terör gibi gelişmeler de sosyaldemokrat ideolojiyi haklı ve kitlelerin karşısına umut olarak çıkarmıştır.

Diyalektik düşünme yöntemiyle bakıldığında da barınma, beslenme, eğitim ve asgari yaşam koşullarının sağlanması ve insanca bir yaşam için sosyal devlet, bunun için de sosyaldemokrasinin gerekli olduğu görülür.

İyi de Sosyaldemokrat Hareket Ne Yapar?

Dünyada ve Türkiye'deki bu gelişmeler karşısında Türkiye sosyaldemokrat hareketi ne yapmaktadır? Doğruyu söylemek gerekirse maalesef sınıfta kalmıştır.

Dünya sosyaldemokrat hareketindeki çağdaş yapılanmalar, yeni düşünce üretimleri Türkiye'ye taşınamamış, çalı adeta tepesinden tutularak sürüklenmiş, gelişmeler yanlış yorumlanmış ve böylece CHP bile neoliberal politikalar üretir duruma getirilmiştir. Yukarda da belirtildiği gibi bir şeyin aslı varken taklidinin yüzüne bakılmayacağı gerçeği hiç düşünülmemiştir.

İşte bu bakış açısı, CHP'nin yasaklı olduğu dönemde başka isimler altında partileşen kadroların peşine düşen sosyaldemokrat tabanı ideolojik ve politik saldırılar karşısında umutsuzluğa düşürmüş, başka arayışlara itmiştir. Sosyaldemokrat harekette "sadık seçmen" yapısı çözülmüştür.

Bu noktaya gelinmesinde sosyaldemokrat hareketin gelişmeleri kavrayamaması, sağlıklı, Atatürkçü politikalar üretememesi rol oynamıştır. Böylece Türk siyasi hayatında tıkanıklığa yol açılırken hareket de hastalıklı sistemin parçası durumuna düşürülmüştür.

GÖRÜNÜŞ
-3-

26 Yıl Sonra

Türkiye'de 12 Eylül darbesinin üzerinden tam yirmi altı yıl geçti, ama toplum üzerindeki derin etkisi hâlâ sürüyor. Darbenin politik sonuçlarının etkisiyle Türkiye bölgesel ve küresel açıdan ciddi tehdit altına girdi. Ulusal bağımsızlık ve ülke bütünlüğü yitirilme tehlikesiyle karşı karşıya geldi. 12 Eylül depreminde büyük bir kırılma yaşayan Türkiye merkez solu çok parçalı yapısı nedeniyle ne içinde bütünleşme sağlayabildi, ne de ülkenin kötü gidişine dur diyebildi. Bırakınız rasyonel politikalar üretmeyi, çeşitli girişimlere karşın sosyaldemokrat kanatta bir türlü bütünleşme gerçekleştirilemediği gibi sosyalist sol da dağınık yapısından kurtulamadı.

Türkiye bu durumdayken Avrupa'da ve dünyanın birçok yerinde de sosyaldemokratların durumu farklı değildi. Türkiye'deki gibi çok parçalı olmasalar bile bir dağınıklık, ideolojisizlik, politikasızlık egemendi. 137 yıllık geçmişe sahip sosyaldemokrasinin hem anayurdu, hem ilk bölünmenin yaşandığı Almanya ile Fransa'daki bocalamalar buna örnek gösterilebilir. Eisenach Programı ve ilk bölünme üzerine fikir yürütmek bu satırların yazarına düşmez, ama dünyada Sovyetler'in çökmesine, emperyalizmin sınırsız hakimiyetine karşın bugün hâlâ enternasyonalin uluslararası birlik idealini gerçekleştirdiğinin söylenemeyeceğini belirtmeden geçmek de doğru olmaz.

Bu yirmi altı yılda köprülerin altından çok sular geçti, ama sosyaldemokrasi çağa ayak uyduramadı. Dünya siyasetinde uygulamaya konulan politikalar bile eskidi, ömrünü doldurdu, yeni senaryolar sahnelenmeye

başlandı. Örneğin, koskoca Sovyetler Birliği çöktü. ABD geldi ve BOP 'la Ortadoğu'ya oturdu. BOP eskidi, şimdi BOKAP, (Büyük Ortadoğu ve Kuzey Afrika Projesi) sahnelenmeye çalışılıyor. Yarın bu projenin başına "A"yı (Asya) getirerek ABOKAP olursa kimse şaşırmasın.

Umut Nerede?

Tuhaf, ama daha dün kadar yakın bir dönemde Sovyetler'in dağılması, yani dünyadaki en ciddi sosyalist denemenin başarısızlıkla sonuçlanması üzerine artık sosyaldemokratların önünün açıldığı konuşulmaya başlanmıştı. Ne yazık ki öngörüler şimdilik doğru çıkmadı. En azından Türkiye'de böyle olmadı bu. Küreselleşmenin sırtını yere getirdiği Türkiye'de bırakınız sosyaldemokratların iktidar olmasını, bir araya gelmeleri bile sağlanamadı.1990'ların başındaki kehanet bugün başta Latin Amerika olmak üzere bazı ülkelerde gerçekleşmeye başladı. Ne güzel... Dünya için güzel bir örnek, umut olabilir mi? Bunu zaman gösterecek...

Küreselleşmenin saldırısı karşısında bunalıma düşen sosyaldemokrasinin yüzü bugün en azından bu Latin Amerika'daki gelişmelere dönük. Bu da bir şey. Bu gelişme bile tarihsel konjonktürde girdiği evrensel bunalımdan çıkamayan sosyaldemokrasinin, en azından dünyanın bazı bölgelerinde çıkış sinyalleri vermesi umut verici. Türkiye'nin bu örneklere bakarak yirmi altı yıl önce içine düştüğü bunalımdan çıkış projesi üretememesi ise düşündürücü.

Merkez soldaki çok parçalı yapının yanı sıra her siyasi oluşumun kendi içinde farklı bir bunalımda bocalayıp durması da sağduyuyu harekete geçirerek egemen kılmaya yetmiyor.

Bunda kuşkusuz programların, politikaların "kişiler"e endekslenmiş olmasının rolü büyük. Çözüm önerileri de, bunalım üzerine yapılan tanımlamalar da kişiler baz alınarak yapıldığı için bunalıma ilişkin özgül tanımın ve çözüm noktalarının uzağına düşüyor... Bilindiği gibi çözüm önerileri şu parantezin dışına pek taşmıyor:

(Liderlerin hepsi istifa etsin ve merkez soldaki partilerin delegeleriyle toplanacak kurultayla birlik sağlansın. Liderler ve lider kadrolar tasfiye edilsin ve yerlerine yeni bir parti kurulsun.)

Ne yazık ki bu türden çözüm önerileri daha işin başında bir defansla karşılaşıyor. Böylece yapay bir arayış ortamı yaratılıyor. Böyle bir ortamda ortak aklın enerjisi tüketilirken üretilen yapay çözüm önerileri de dünyadaki nesnel gelişmelerden uzağa düştüğü gibi, ülke gerçeklerinden de uzaklaşmak anlamına geliyor.

Bugün seçmen desteğinin düşmesi, sürekli üye kaybı, artık miting alanına bile gitmeye üşenen sosyaldemokratların o eski militan kadroları nereye gitti acaba, diye sormak kimsenin aklına gelmiyor.

Kitleler Neden Sessiz?

Avrupa ya da ABD'deki gibi bir refah toplumu mu yaratıldı da kitleler sessiz? Bir sosyal devrim mi gerçekleştirildi? Emek-değer teorisi artık tarih mi oldu? Zalim kapitalistler insafa mı geldi? Zavallı işçi çok mu iyi durumda artık? Büyük işçi kitleleri, köylüler neden sosyaldemokrat partilerden uzak duruyorlar? Emekçiler, köylüler dünden daha mı mutlular ki umut olarak sosyaldemokrat partilere yönelmiyorlar? Türkiye düne

göre çok mu iyi durumda? Dünün sosyalist birikimlerini Avrupa Birliği'ne taşıyan eski Sovyetler Birliği ülkelerinden biri gibi mi?

Oysa dünyanın birçok yerindekinin tersine Türkiye'de siyasal, sosyal ve ekonomik yapı tarihte benzeri görülmemiş biçimde değişti. Altyapısı hazırlanmadan yapılan bu değişim her şeye damgasını vururken zincirleme depremlere, travmalara yol açtı. Toplumun bilinç balansını bozdu. Değişim sözcüğünün içeriği bile değişti.

Bilindiği gibi, Sovyetler Birliği'nin dağılmasından sonra oluşan tek kutuplu dünyada bir merkez ülkeler var, bir de çevre ülkeler. Dünya nüfusunun yüzde 15-20'sinin yaşadığı bu 20 kadar ülke dünya GSMH'sinin yüzde 85'ini alırken nüfusun yüzde 80'i ise GSMH'nin yüzde 15-20'siyle yetinmek zorunda kalıyor. Böylesine eşitliksiz bir dünyada sosyaldemokrasi gelişeceği yerde bunalıma giriyor, inanılır gibi değil. Yer yer darboğazlarda kıvranıyor.

Teknolojik değişim her şeye damgasını öyle bir vurdu ki, fabrikalar insansızlaştırıldı. İşçiler şaşkınlıktan şaşkınlığa düşerken toplum çaresizlik içinde kıvranmaya başladı.

Gelinen noktada, çevre ülkeler arasında Türkiye kadar edilgen bir başka ülkeyi göstermek zor. Bir yandan küresel etkiye açık, bir yandan bölgesel etkiye. Bir yandan da üniter yapısı tehdit altında. Bir yanda köktendinci gericilik, bir yanda kafatasçı bölücülük ülke birliğini tehdit ediyor.

Türkiye İşgal Altında

Türkiye aslında işgal edilmiş bir ülke. Birçok ulusal konuda bir ulus devlete yakışan bir iradeyi gösterdiği söylenemez. Türkiye işgal altında, evet. Akışkan fonların, elektronik para trafiğinin, uyuşturucunun yer altı dünyasının baronları, uluslararası finans oligarşinin işgali altında.

Evet, Türkiye işgal altında...

Herkes bilir ki Türkiye topla tüfekle işgal edilemez! Bunu bildikleri için Türkiye'yi sinsi bir eylem planıyla işgal ettiler. Psikolojik savaş araçlarıyla Türkiye'nin sırtını yere getirdiler. Bölücü-gerici-üçkağıtçı ittifakıyla yarı sömürge durumuna düşürdüler.

Bu süreçte Türkiye Cumhuriyeti'ni koruyup kollamakla, güvenliğini sağlamakla yetkili ve sorumlu kurumlar yıpratılmaya, güçsüz gösterilmeye çalışılmıştır. Yönetici, yetkili makamlarda bulunanların kişisel hırs ve zaafları kurumsal yapıya mal edilmeye çalışılmıştır.

Bu durumdan sorumlu basiretsiz yönetici ve politikacılar en ağır cezalara çarptırılmayı hak edecek stratejik hatalar yapmışlardır. Hata stratejik olunca "iyi niyet" unsuruyla birlikte değerlendirme olanağını yitirmektedir. Ülkemiz olağanüstü bir süreçten geçmektedir. Olağanüstü süreçlerin de önlemleri olağanüstü olur. Bu, ihanet çizgisine varan tutumları dolayısıyla sorumluların hak ettikleri cezalara çarptırılacaklarını gözden ırak tutmamaları uygun bir dille anlatılmalıdır.

Politik gelişmeler açısından yaklaşıldığında da ortaya farklı bir görüntü çıkmamaktadır.

Türkiye'deki gelişmelere bakınca klasik sol-sağ ayrımları yerine oturmuyor. Bu yapı, yeni bir tanımlamayı gerekli kılıyor.

Çünkü, demokrasi ve insan hakları gibi temel kavramlar bile toplumsal köklerinden kopartılarak her gün yeni tanımlarla kafa karışıklığına yol açılıyor. Böylece toplum şaşkınlıktan şaşkınlığa düşürülürken devletin küçültülmesi, eyalet sistemi, ulus devlet modelinde federatif yapı

tartışmaları temsili demokrasinin yanı sıra başta rejim, ulus devlet tehdit ediliyor.

Bu durumda, çözüm üretmekle yükümlü sosyaldemokrat kesimin,-teslimiyetçi demeye dilimiz varmasa da- içine düşürüldüğü bunalımdan çıkamadığı için gözünün önünü göremez davranışlar sergilediğini söyleyebiliriz, pekâla. Her şeye yeniden başlamak, temel tezleri yeniden gözden geçirmek, sosyaldemokratça çözümler üretmek yerine lider koltuğu çevresinde kıyamet koparmaktan başka politika üretemez duruma düşüldüğünü de söylemeden geçmemeliyiz.

İşsizlik her geçen gün artarken, yoksulluk derinleşirken sığ tartışmalarla toplumdan kopuk, siyasal özden uzak, sığ tartışmalarla zaman geçirildiğini de sorumluların gözüne sokmanın sorumluluğumuzun gereği olduğunu belirtmeliyiz.

Sağ Hâlâ Neden Prim Yapıyor?

O kadar yolsuzluğa bulaşmalarına, kirlenmelerine karşın sağ ve merkez sağ partiler hâlâ halk nezdinde prim yapıyor ve buna karşın sosyaldemokratlar oy kaybediyorsa şapkayı öne koyup derin derin düşünmek gerekiyor.

Türkiye'de acaba neden bir AKP, iktidar kirlenmesinden etkilenmiyor, dinci, ırkçı, kafatasçı partiler yükseliyor da sosyaldemokratlar oy kaybediyor? Halk acaba neden siyasete ilgisiz? Bir kesim rakı masasını, bir kesim de camiyi yeğlediği için mi? Halktaki bu siyasete ilgisizlik neden daha çok sosyaldemokratları etkiliyor? Sosyaldemokrat seçmen sadece seçimden seçime sandığa gitmekle yetiniyor? Bunda, acaba insanların mensubu oldukları sosyaldemokrat partilerde aradıklarını bulamaması, parti içinde adeta klanlaşmış elitlerin, parti içi demokrasi yoksunluğu ve katılımcılıktan uzak yapılanmanın mı rolü var?

Çok ciddi araştırmalara muhtacız.

Acaba, 1889'dan (2. Enternasyonal'den) bu yana Türkiye ve dünyada ne değişti? Avrupa'daki sosyaldemokrasiyle Türkiye'deki arasında ne gibi farklılıklar var? Avrupa'da milyonlarca işçinin istihdamı bir biçimde devlet tarafından sübvanse edilirken Türkiye'de yapılan bunun tersi uygulamalar karşısında sosyaldemokratlara düşen görev ve sorumluluklar nedir? Daha önce sosyaldemokrat tabanı da oluşturan eski emekçi, işçi-köylü, günümüzün yoksul kesimi bugün dinci bir partinin tabanını oluşturuyorsa bunun nedenini/nedenlerini nerede aramak gerek?

Şu içinde bulunduğumuz üçüncü bin yılların başlarında yaşanan sorunlara sosyaldemokrat ideolojinin klasik politikalarını günümüze uygulamak çözüm getirmiyorsa teslimiyetçi bir politika izleyerek liberal yapılanmalara mı yönelmeliyiz, yoksa Latin Amerika modelinde olduğu gibi kendimize özgü bir model mi gerçekleştirilmeliyiz? Değişim arayışlarında kendimizi

inkâr edecek bir noktaya mı gitmeliyiz? Belki de bugün yaşanan sıkıntıların temelinde sosyaldemokrasinin kendi politikalarından sapması yatıyor, kim bilir?

Bugün 'ulus devlet'e yönelik saldırıların yükseldiği bir dönemde "sosyaldemokrasinin temel ilkesi "tek ülke, tek sınıf, tek parti" söylemi acaba neden unutuldu?

Akla gelen ilk yanıt, olay ve olgulara halkın gönenci, birlik ve bütünlüğü yerine emperyal merkezlerin çıkarı doğrultusunda yaklaşıldığı için o kadim söylem unutuldu, demek uygun düşüyor.

Mikro Parçalanma

Sosyaldemokratların mikro parçalara bölünmesi, yaşanan kirli ortamda, kavram karmaşalarıyla payını alarak modaya uymalarından mı kaynaklanıyor? Yoksa böylesine çok parçalı bir kimlik sergilemeleri hep kendilerine örnek aldıkları Avrupa sosyaldemokrasisiyle aralarındaki nitel farklar üzerinde gerekli analizin yapılanmamasından mı kaynaklanıyor?

Türkiye ile Avrupa sosyaldemokrasileri arasındaki nitel fark acaba sadece rejim farklılığının ya da demokrasi düzeyinin mi ürünü?

Bugün, ekonomik dengelerini oturtmuş, ultra düzeyde bir sermaye birikimi sağlamış, işçisini görece gönençli kılmış bir Avrupa ile sömürgesi konumundaki Türkiye'de hangi berzerliklere bakarak sosyaldemokraside benzerlik arayışına gidilmeli?

Onlar kamu işletmelerini kapatabilirler. Ama Türkiye gibi bir ülkede kamu işletmeleri, kapitalist sömürüyü dizginlemek, devletin sosyal devlet yapısını geliştirmek, halkın GSMH'den daha çok pay almasını sağlamak için

sosyaldemokrat politikaların uygulanacağı yerler olarak görülmemeli mi?

Avrupa'da, sanayi toplumuna geçiş aşamasında sosyaldemokrasi bir işçi hareketi olarak gelişirken köyde nüfus doğal olarak zamanla azalmıştı. Türkiye'de 1960 sonrasında sosyalist politika girişimlerinin de etkisiyle sosyaldemokrasinin yükseldiği 1960'ların sonu ve 1970'lerde benzer gelişmeler olsa da, Türkiye'de Avrupa'dakine benzer bir yapının hiçbir zaman oluşmadığı nasıl unutulabilir?

Türkiye'de köyden kente göç olgusu ekonominin doğal kurallarından çok, zora dayanır. Bugün, sözümona serbest pazar ekonomisinin uygulandığı Türkiye'de toplum, kentlilik-köylülük kimliği açısından da bir bunalım yaşamaktadır. Çok sayıda işçi çalıştıran fabrikalar birer birer kapanırken tarım da emperyalist istemler doğrultusunda biçimlendirildiği için iflas noktasına gelmiştir. Bu arada, bilgisayar, telekomünikasyon ve medya araçlarındaki olağanüstü gelişmelerle oluşan kültürel etkilenmelerle zaten bilinçsel düzeyde ne köylü kaldı, ne de işçi. Tüketim toplumu bilinciyle yetiştirilmiş, ancak tüketecek ekonomik güçten yoksun insanların çoğunlukta olduğu bir toplumda köylü kalmadığı gibi, kentli kitle de yaratılamadı. Artık, kentlerde daha çok işsiz bir kitleden, köylerde ise ürettikleri peş para etmeyen köylü bir kitleden söz etmek gerekiyor, herhalde.

Dolayısıyla sanayileşme sürecini tamamlayamamış, reel ekonominin iflas noktasına getirildiği, spekülatif para hareketlerinden nemalanan küçük azınlığı mutlu etmeye endeksli bir siyasi programa karşı, yeni işyerleri açılmadığı için pazarlık şansını yitirmiş işsiz yığınları

kurtaracak politika üretmek, farklı yaklaşımları zorunlu kılıyor. Aradaki çelişki büyüdükçe dün Fransa'da, önceki gün Brezilya'da meydana gelen çatışmaların çook, çok farklısının yaşanmasından korkulan Türk toplumunu büyük kırılmalarla tehdit ediyor.

Rantiye İslamcı İşbirliği

Üzülerek belirtelim ki rantiye egemenliği karşısında sosyaldemokrat ideoloji toplum kesimlerinde umut gibi algılanmamakta, daha çok Bushizmin geliştirdiği dille söylemek gerekirse ılımlı İslam bu işlevi yerine getirmeye aday kimlikle öne çıkarılıyor.

Bu durumda şu soruya gerçekçi yanıt bulmak, sorunun çözümü ve bunalımdan çıkışın anahtarı gibi görünüyor?

Şu sorunun yanıtını kimse veremiyor:

Bugün işçiyi, köylüyü hangi parti temsil ediyor? Dünün AP'si mi, DYP'si mi? Dün dağa taşa "Karaoğlan" diye yazan, işçi mahallelerinde, köylerde toplumsal muhalefeti ateşleyen militan partililer şimdi hangi partide? CHP'de mi, SHP'de mi, ya da "Karaoğlan'ın kurduğu DSP'de mi?

Bu soruya verilecek yanıtla üretilecek politikalarla sosyaldemokrasinin kısa sürede toparlanamayacağını kim iddia edebilir?

Çoğu kimsenin söylediğinin tersine, bana göre sosyaldemokrasi çıkmazda değil, darboğazda. Ama darboğazlar aşılır. Bunalımın tersine, darboğazlar aşılır... Yeter ki doğru tespitler yapılsın, doğru politikalar üretilsin...

Efendim, komünizm yıkıldı. Serbest pazar ekonomisi her şeye damgasını vurdu. Hantal devlet yok edildi. Hantal devletin yapacağı yatırımları girişimci işadamı yapacak, öyle yan gelip yatarak maaş -ücret alma devri çoktan kapandı, türünden söylemler son derece yanlış.

Hayatta yılgınlığa, umutsuzluğa yer yok.

Evet, şimdi gücü, parayı elinde tutan bazı çevreler dünyada sınırsız bir egemenlik kurmaya çalışıyorlar. Bu doğru. Ancak, bazılarının sandığı gibi ne tarihin sonu, ne de solun... Bu ödün vermez emperyalist saldırı karşısında insanlık hâlâ o güzel ütopyasının, eşitlik ve özgürlük düşünün peşinde... Sömürüsüz bir dünya hiç de hayal değil.

Kuşkusuz, geleneksel sanayinin yok olması kadar geleneksel işçi tanımı da olmayabilir bugün. Üretim ilişkilerinde bilinen dengeler de yok olabilir.

Aslında, Bretton Wood sistemi kaldırıldı kaldırılalı, şu elektronik para icat oldu olalı pek çok şey değişti dünyada. Bugün, yıllık dünya ticaret hacmi 15 trilyon Dolar civarında. Oysa bir günde dünyayı ışık hızıyla dolaşan elektronik para, borsada ve spekülatif ortamlarda sahiplerine reel ekonomiden çok çok fazla kazanç getiren bu akışkan fonların, elektronik paranın bir günlük miktarı ise 2 trilyon Doları buluyor. Yani bir haftalık ciro, bir yıllık ticaretin getirisinden fazla. Peki, gerek reel ekonomiye girmeyen bu elektronik paralarla uyuşturucudan elde edilen yıllık 500 milyar Dolar nereye gidiyor? Nasıl bir misyonu, işlevi var? Üretim ilişkilerindeki rolü ne? Kazancı artı değer sömürüsünden kaynaklanmıyorsa, nereden kaynaklanıyor? Bu sonsuz ve sonu belirsiz kazanç karşısında üretici güçler ne diyor, ne

yapıyor? Mavisiyle, beyazıyla yakalıların hepsi ne iş tutuyor şimdilerde? Bu, dünyadan kopuk, bir avuç mutlu kitlenin elinde büyüdükçe büyüyen kaynağın demokrasiye, insanlığın gelişimine katkısı ne?

Çıkış Yolu

Dün RP, bugün AKP bu gücü elinde tutanların kılıcını çekmiş, sosyaldemokrasinin terminolojisini kullanarak halkı aldatıyor. Bu tamam, bu bilinen. Peki, sosyaldemokratlar ne yapıyor? Ya da ne yapmalı? İnsanca, hakça düzeni nasıl kurmalı? Kitleleri nasıl ateşlemeli? Ekonomideki bunalımların üstünden gelmek için nasıl bir yapısal değişiklik yapmalı? IMF'nin giydirdiği deli gömleğini nasıl çıkartmalı? Ulusal kalkınma için birlik ve bütünlüğü nasıl sağlamalı?

Çıkış üretimi artırmakta yattığına göre bu nasıl başarılmalı? Dinci-gerici yapılanmanın yükselişi nasıl önlenmeli? Bu nüfus artışının getirdiği sorunlar nasıl aşılmalı? Beraberinde işsizliğin yanı sıra başta eğitim ve sağlık sorunu olmak üzere küresel çağda küresel sorunlarla nasıl baş etmeli?

12 Eylül'den sonra imam hatiplilerin yanı sıra, düşünemeyen bir gençlik yetiştirildi. Bir yanda kökten dinci tehdit, bir yanda bölücülük ve kafatasçı, düşünmesini bilmeyen, dünyadan kopuk bir gençlik...

Unutulmasın ki, eğitimsiz insana ne yurtseverlik öğretilebilir ne ülke sevgisi.... 1950'den bu yana karşı devrimci yapılanmalar tarafından ilmik ilmik örülen sorunlar ancak ve ancak eğitimli bir gençlikle aşılabilir.

Güneydoğu'nun kalkınması da Kürt sorunu da ancak çağdaş demokrasiyle çözüme kavuşturulabilir.

Bütün bu sorunlar, gerek Türkiye'nin, gerekse sosyaldemokrasinin sorunları birbirinden ayrılmaz bir bütünlük gösteriyor. Türkiye'nin sorunlarını aşmak için öncelikle solu birleştirmek, sosyaldemokrasinin önündeki sorunları aşmakla olanaklı. Sosyaldemokratların birlik ve bütünlüğü de gerek sorunsal, gerekse ideolojik açıdan kavramların ortak bir tanımından geçiyor.

Yine unutulmasın ki, yapılan bazı araştırmalara göre insanların özlemleri ortak bir paydada buluşabiliyor. Bunlar eğitimde sağlıkta, iş dünyasında fırsat eşitliği, ayrıcalıklara son verilmesi, sosyal güvenlik, yurtta ve dünyada barış, temiz bir yönetim, diye sıralanabilir. Bunları gerçekleştirmek dinci partilerden çok, sosyaldemokratlara düşer.

Ortadoğu büyük bir bunalımdan geçiyor. Yanı başımızdaki Irak kan gölünde boğuluyor. Etnik ve dinsel cemaat temelinde parçalanmakla karşı karşıya.

Büyük Tehdit

Bu kaos ortamına Türkiye'de çekilmek isteniyor. Ulusal birliğimiz, laik ve demokratik Cumhuriyet düzenimiz tehdit altında. Bu durumda laik demokratik cumhuriyete kasteden girişimlere meydan okuyacak bir başkaldırının örgütlenmesi gerekiyor.

Gerek bu konu, gerekse yığınların iş-aş-ekmek sorunlarını çözüme kavuşturmak Türk sosyaldemokrasisine düşen bir görev.

Bugün, Türkiye'nin her zamankinden daha çok sola ihtiyacı var. Sadece neoliberal kapitalist düzenin tahribatını onarmak için değil, üniter ve laik yapısıyla çağdaş uygarlık düzeyine ulaşması için Türkiye'nin sosyaldemokrasiye gereksinimi var. Ulusalcılık-küreselcilik dengesini kurmak da solun işidir zaten.

Sol, 12 Eylül 1980 sonrasında sen ben kavgasıyla zaman tükettiği için Türkiye'nin başını kaldırtacak direnci örgütleyemiyor.

Zaman, şimdi diriliş zamanıdır. Türkiye'nin içinde bulunduğu koşullar sola yeniden ivme kazandıracak bir içerik taşıyor. Ülkede, eğitimden sağlığa, işsizlikten, gelir dağılımı eşitsizliğinden bölgeler arası gelişmişlik farkına kadar pek çok çarpıklıklığı düzeltmenin maymuncuğu sosyaldemokrasidedir. Sorunun çözümü için sadece topluma inandırıcı bir program sunmak yeterlidir.

Artık anlaşıldı ki solu tek çatı altında birleştirme çabası sonuç vermiyor. Bu durumda ortak paydalarda iş ve güç birliği yapmak gibi bir çözüm kalıyor geriye. Seçimlerde, cumhurbaşkanı seçiminde, ulusal çıkar konularında iş ve güç birliği, Türkiye'yi de sosyaldemokrasiyi de darboğazdan çıkaracak bir formül gibi görünüyor.

GÖRÜNÜŞ
-4-

Güven Bunalımı

Dünyada ve Türkiye'deki bu gelişmeler karşısında özelde CHP'nin, genelde sosyaldemokratların takındığı tavır ya da tavırsızlık sosyaldemokrat hareket tabanında bir güven bunalımına yol açmıştır. Doğru politikalar üretmesi halinde ilk seçimde AKP'nin yerini almasına kesin gözüyle bakılmasına karşın, üretilen politika, uygulanan siyasi taktik ve stratejilerin isabetsiz olması sosyaldemokrat tabanı ve dolayısıyla soldaki öbür partilerle birlikte CHP'yi de yıpratmıştır. Son genel seçim sonuçlarında ortaya çıkan tabloda alınan yüzde 19.5 oy oranıyla seçmenin verdiği mesaj iyi anlaşılmadığı için, sonuç hüsran olmuştur.

Seçim sonucunu belirleyen siyasi aksın bir ayağı yeşil sermayede, öbür ayağı tarikatlar bağlamındaki şeyh-şıh-molla yapılanmasında vücut bulan liberal-islamcı oluşumun siyasi gücü ve sosyaldemokrat söylemleri kapmış bir AKP'nin kitlelerde yarattığı sempati düşünüldüğünde seçim sonuçlarını tahmin etmek için kahin olmak gerekmezdi bile...

CHP'nin geldiği noktadaki durumunda dış etkenlerden çok iç etkenler rol oynamıştır. 2002 seçimlerinde uygulanan politikayla oy kazanıldığı savlanabilir. Ancak, kazanılan oyun birkaç misli oy kaybedilmediğini kimse söyleyemez. CHP'ye oy verenlerin büyük çoğunluğunun partisine bir mezhep gibi bağlı olanların oyu olduğu bilinmeyen değildir. Son seçimlerde alınan sonuçta CHP'ye ata-dede partisi yaklaşımıyla sadakatle bağlı olanların ağırlığının rolü

büyüktür. Bu yadsındığı takdirde başarı ithal politikacı faktörüne bağlanarak marjinalleştirilmiş olur.

Yanlışların Faturası

Bugün gerek yerel seçim sonuçları, gerek partide yaşananlar, gerekse ülkenin karşı karşıya olduğu büyük tehlikeler dikkate alınarak bir yeniden yapılanma sürecine gidilmesi artık zaruret haline gelmiştir. Bu yeniden yapılanmada öncelikle eskiden yapılan yanlışların bilançosu çıkarılmalı ve daha sonra parti tabanında ve kamuoyunda tartışmaya açılmalıdır. Dolayısıyla yanlış politikalar, taktikler sonucu CHP'deki güç kaybı durdurulabilir, sosyaldemokrat hareketteki yıpranma onarılabilir.

Bu, Türkiye'nin geleceği için olmazsa olmaz bir siyasi gerekliliktir. Çünkü AKP –bizim de var saydığımız gibi- önümüzdeki seçimlerden de başarıyla çıksa ülkede estirilen pembe rüzgarlar, yalancı bahar gibi yerini gerçeğe bırakacaktır. Bilindiği gibi Türkiye'nin iç ve dış borçları AKP döneminde azalmamış, tersine artmıştır. Bu ciddi bir artıştır. Cumhuriyet döneminde 165 milyar Dolar olan borç, AKP iktidarında ikiye katlanarak 300 milyar Doları aşmıştır. Gitgide artan borçla üretime dönük ciddi bir girişimin olmadığı bir ülkenin bezirgan mantığıyla yarınlara taşınamayacağı bir gerçektir.

24 Ocak kararlarıyla başlayan, 12 Eylül darbesiyle süren, peşpeşe neoliberal darbelerle, yaratılan yapay ekonomik krizlerle halkın elindeki ekonomik, demokratik ve siyasal hakları birer birer alınmıştır.

Yakın gelecekte taşlar yeniden yerine oturtulacaktır. Oturtulmalıdır da. Ancak böylece sosyaldemokrat hareketteki güven bunalımı aşılabilir ve Türkiye tekrar Kemalist devrimler sürecine girebilir. Devrimin itici gücünden anlayış olarak bile yararlanmak, günümüz Türkiye'sinde bazı kafalar için fantezi gibi gelebilir, ama görünen gerçek, toplumun esenliğe çıkması, biriken sorunların çözüme kavuşturulmasına yönelik kamuoyundaki inancın pusulası sosyaldemokrat hareketi işaret etmektedir; dünyadaki gelişmelerde de olduğu gibi...

CHP'deki olası yeniden yapılanma süreci, ortaçağ kafası taşımalarına karşın "takiyye" politikası izleyerek Aydınlanma Devrimimizin bütün kazanımlarını yok etmeye çalışan bir siyasi yapıya gerekli dersi vermek için bir erken seçimi de dayatabilir. Böyle bir dayatmanın gerçekleştirilmesinde asıl görev CHP'ye, sadık üye ve sempatizanlarına düşmektedir. Bu dayatmayı yapacak bir taban hareketi için "ne olursa olsun iktidar olunsun" anlayışından vazgeçilerek dünden bugüne yapılan yanlışlar bir an önce masaya yatırılmalı, örnek alınacak dünya sosyaldemokrat hareketindeki gelişmelerin de ışığında yeni bir siyasi program hazırlanmalıdır.

Bugün ortaya çıkan gelişmeler önder kadronun bir özeleştiri yaparak partinin misyonuna uygun politikalar üretmesini zorunlu kılmaktadır.

Henüz vakit geçmemiştir.

Topluma kısa ve uzun vadeli bir program sunulmalıdır. Bu programın içinde CHP'de gerekli - sosyaldemokrat ideolojiye uygun- yapılanma için yapılmasına karar verilen tüzük değişiklikleri, toplumsal

sorunların tam bağımsızlıkçı ve ulusalcı bir yaklaşımla çözümüne ilişkin siyasi yaklaşımlar yer almalıdır.

Söz konusu tüzük değişikliğinde CHP'nin ayrılaşmaya çalıştığı liberal ve merkez partilere benzerlikten hızla uzaklaşarak tarihsel misyonuna uygun yapılanmasını sağlama yolunda gerek parti tabanına, gerekse kamuoyuna güven verici adımlar atılmalıdır.

Böylece halkın kafasındaki olumsuz sorular giderilmiş olabilir. Toplumsal taleplerden çok kişisel çıkarların belirleyici olduğu parti içi yönetişim yapısından sıradan bir üyesinin bile eskiden olduğu gibi "CHP'yle ilgili aidiyet duygusu"nu yeniden yaşayacağı bir yapıya geçileceğinin güven duygusu yaratılabilir.

Kimlik Erozyonu

Türlü pazarlıklara açık, kişisel çıkarların öne çıktığı görüntüden derhal uzaklaşılırken kıyıda köşede kalmayı yeğlemiş, parası olmasa da onurlu, yurtsever, çağdaş zihinsel donanım açısından birikimli sosyaldemokratların partiye entegrasyonu sağlanmalıdır. Üyeler arasında demokratik bir fırsat eşitliği yaratılmalı, her üyenin icabında milletvekili, bakan olabileceği bir güven ortamı hazırlanmalıdır. Bin türlü şaibeyle para kazanmış bazı toplum kenelerinin sadece paralı oldukları için belediye başkanlığı ve milletvekilliği gibi önemli mevkilere adaylıkları (hatta aday adaylıkları) önlenmelidir.

Parti içi hiyerarşide de bu yapıya dikkat edilmelidir. Belirli mevzileri ele geçirdikten sonra "cazip teklifler" karşısında bile ruhunu satmayacak "ortodoks CHP'li" kimliği oluşturulmalıdır. Bu sağlandığında, bir CHP'li ne

partiler arası transfer gibi ahlaksızlıklara bulaşır, ne de günümüzdeki kimlik erozyonu yaşanır. Maalesef bu kimlik erozyonu o kişilerden çok partiyi, sosyaldemokrat hareketi ve toplumu yıpratmıştır.

CHP tarafından hazırlanacak gerek parti tüzüğü, gerekse siyasi program, halkın katılımını sağlayacak, siyasal, kültürel, demokratik ve ekonomik boyutu olan bir "toplumsal sözleşme" niteliğinde olmalıdır. Bu gerçekleştirildiğinde ve halk buna inandırıldığında CHP tekrar yığınların partisi olur, bundan kimsenin kuşkusu olmasın. İşte o zaman CHP, TBMM'deki sandalyesi kadar değil, bütün bir toplumu peşinden sürükleyecek bir siyasal güç haline gelir. AKP gibi dermeçatma siyasal organizasyonlar da tarihteki yerini alırlar.

Küreselleşme ideolojisinin siyasi hayatımıza soktuğu yapılar, benim memurum işini bilir, köşe dönme gibi kavramları da sırtına alıp götürürken onların yerini erdemin, dürüstlüğün egemen olduğu, bireyciliğin yerini halkçılığın, toplumculuğun aldığı değerlere bırakır.

Tarih şunu göstermiştir ki bir siyasal kavram olarak siyasi literatüre girdiği günden bu güne sosyaldemokrasi, kitlelerin zor zamanlarda tutunduğu bir can simidi olmuştur.

Dünyadaki ve Türkiye'deki gelişmeler sosyaldemokrat ideolojiyi tekrar "umut" olma çizgisine getirmeye zorlamaktadır. Bu bir öngörü değil, tarihsel gerçeklik olarak insanlığın ve halkımızın önünde durmaktadır.

Yeter ki, partinin kişisel çıkar ve hırsların önüne geçebilecek yapılanması gerçekleştirilsin, toplumsal imajı değiştirilsin, kimliği üzerindeki spekülasyonlara son

verilsin, toplumsal bir kaygı ve inançla partileşme süreci başlatılsın...

CHP mi, Misyonu mu?

O zaman kim, hangi siyasi güç durabilir CHP'nin önünde?

Yeter ki, sosyaldemokrat ideolojinin olmazsa olmazlarından toplumsal bakış açısına göre biçimlenmiş siyasal, ideolojik, politik ilkeler yaşama geçirilsin...

Yeter ki, sosyaldemokrat ideolojiye ters düşen para dağıtmaktan iş vaadine, etnik ve dinsel kimliklere göre seçim hesabı yapmak gibi hastalıklı tutumlar, yaklaşımlar layık olduğu yere ötelensin...

Yeter ki, sosyaldemokrat ilkelerle biçimlenmiş politikalar üretilsin; bu politikalar parti içi mücadeleye de yön versin... Üçkağıtçı, dalavereci, zübük tipi politikacılara prim vermeyen, insan onurunu yücelten bir particilik yapılsın...

Yeter ki, parti içi demokrasi işletilsin...

O zaman uzaktan ışınlamalı particilik de, ekran başı muhalefetiyle ömür tüketen particilik de son bulur; parti binaları yeniden çekim merkezi haline dönüşür; bundan kimsenin kuşkusu olmasın!

Unutulmasın ki, halk temsil edildiği yere gider!

Ne oldu da CHP önseçim geleneğinden vazgeçti? Elbette ki arzulanan, çürümüş, delege ağalığı gibi kurumlar oluşturmuş, hizipçi anlayışa göre biçimlenmiş bir parti içi mekanizmasında yapılacak önseçim kastedilmiyor burada. Gönülden geçen evrensel demokratik normlara göre hazırlanmış bir parti

mekanizmasında yapılacak bir önseçimdir gündeme getirmeye çalıştığımız. Böyle bir önseçimle ortaya çıkacak adaya halkın nasıl sahip çıkacağına siyasi tarihten pek çok örnek verilebilir. Tersi durumda, CHP'nin son seçim öncesi kendi kendini içine düşürdüğü bunalım çıkar ortaya.

Bir siyasi yapı düşünün ki, karşısındaki iktidar binbir yanlışına karşın güçlendikçe güçlenirken muhalefetteyken güç yitirsin. CHP'deki gibi partilileri de başka ufuklara açılımlar için çalışma yapmak yerine Amerika'yı bir kez daha keşfetmeye çalışmak zorunda bıraksın... Ortaya çıkarılan fotoğraf böyle göründüğü için yapılacak ilk seçimin de AKP'nin zaferiyle biteceği yolundaki tahminler siyasi gündemin başına oturuyor.

Peki, her türlü uyarıya karşın CHP'nin yapılacak bir seçimde alacağı olası yenilginin sorumlusu kim ya da kimler olur dersiniz? Bunu sistemde mi, kişilerde mi, bu sistemi geliştiren yönetici kadroda mı aramak gerekmektedir? Bir günah keçisi bulmak sorunu çözecek gibi görünmemektedir! Partiyi seçim sonrası içinden çıkılmaz bir kör döğüşüne sokmak, kaos ortamına sürüklemek de ülkeye egemen uluslararası emperyalizmin uşağı oligarşinin işine yarar sadece. Bu böyle diye partideki yapısal değişimlerin, buna bağlı olarak oy kaybının, yenilgilerin nedenleri incelenmemeli, çıkış yolları aranmamalı mıdır?

CHP'nin Yeri

Bize göre CHP'nin içinde bulunduğu duruma, kitlelerin yeterli desteğinden yoksunluğa düşmesinin bir tek nedeni vardır:

Sağ sapma....

Bu saptamanın nedenleri araştırıldığında CHP'nin de önü açılır, ülkenin üzerindeki kara bulutlar da dağılır, bundan kimsenin hiç kuşkusu olmasın...

Çağın ideolojisi olarak insanlığın önünde duran, insanlık için, daha yaşanabilir bir dünya kurabilmek için sosyaldemokrasiyi bugün neoliberalizmin "küreselleşme" adıyla uygulamaya koyduğu poltikanın karşısına, evrensel boyuta taşımak yeterlidir. Küreselleşmenin değil, ekonomik globalizmin karşısına alternatifi olarak değil, bağımsız, kendine özgü ideolojik bir yapı olarak geçmelidir. İşte bu yüce utkunun gerçekleştirilmesinin Türkiye ayağında misyon sahibi CHP'den başka bir siyasal yapı olamaz gibi görünmektedir.

Bunun için "CHP'de Yeniden Yapılanma Seferberliği" başlatılmalıdır.

Takdir edilir ki, bu seferberlik aslında ta 12 Eylül Yönetimi tarafından kapatıldıktan sonra partinin yeniden siyaset yapma yolunun açıldığı sırada başlatılmalıydı. Çoğulcu olmalıydı ve gerçek demokratik yöntemlerle tabanın katılımı sağlanmalıydı.

Partiyi sağ partilerin bastonu durumuna getirecek, rekabet etmesi gereken anlayışla ve bu anlayışı egemen kılmaya çalışan partilerle aynılaşma tehlikesine dikkat edilmeliydi.

Siyasal ilkelerimizin kırmızı çizgileri üzerinde daha titiz davranılmalıydı.

Bugün birçok çevrede, soğuk savaş sonrası sürecin çok değerli on, on beş yılında maalesef başta CHP, kendilerini sosyaldemokrat diye ifade eden partilerin hiçbirisi küresel ideolojinin azgın saldırıları karşısında

gücünü Kemalist Ulusalcılık'tan alan bir siyasal ruhla toplumsal muhalefeti harekete geçirememekle eleştirilmektedir.

Bize göre üzerinde durulması gereken nokta da tam budur.

Bu saptama partiyi var ya da yok olma savaşımı noktasına götürecek kadar önemlidir. Aslında son yerel seçimlerde de CHP adayları değil, partide egemen kılınmaya çalışılan bu eleştirilerde anlamını bulan politikaların oylandığı yaygın bir görüş olarak taraftar bulabilmektedir.

Bu durumda bir ideolojik duruş olarak tam bağımsızlıkçı, antiemperyalist, Aydınlanma Devrimi'ni savunan benim ve benim gibi CHP'lilerin duruşu dikkatle değerlendirilmelidir!

Nasıl Bir Yönetim

Soğuk Savaş sonrası yaşadığımız on yılda Türkiye Cumhuriyeti tam anlamıyla bir yangın yerine dönmüştür. "Mess Media" çizgisinde işbirlikçi bir profil çizen tekelci basınıyla iş ve sermaye çevrelerinin kendi yasama ve yürütme organlarını bir yana bırakarak icazet almak için Brüksel'le Washington kapılarında secdeye kapandığı bu dönemde sivil-diplomatik-ekonomik baskı araçlarıyla saldırı bombardımanına uğratılan Türkiye, bütünüyle ulusal güvenlik, ulusal bütünlük ve ulusal egemenliğini yitirme tehlikesiyle karşı karşıya gelmiştir. Ege, Kıbrıs, Güneydoğu, Doğu, Doğu Karadeniz, İstanbul (Fener Patrikhanesi girişimi/ Dünya kenti safsatası) avcumuzdan kayma noktasına getirilmiştir.

Bütün bu gelişmeler karşısında CHP gerekli toplumsal muhalefeti yapamamıştır, ne yazık ki.

İşte, yapılmasını önerdiğimiz bu "yeniden Yapılanma Seferberliği"nde 1919'da kıvılcımı çakılan "Misak-ı milli" ruhuyla altı okun kilitleneceği hedeflere yönelik bir parti programı, politikası belirlenmelidir. Başta işçi ve memur sendikaları, toplumun her kesiminin temsil edileceği demokratik kitle örgütleriyle parti arasındaki eski güçlü bağlar yeniden ilmeklenmelidir.

Parti içi iktidar mücadelesinde dar kadrocu, hizipçi anlayışa hiçbir biçimde izin verilmeyecek demokratik bir yapı oluşturulmalıdır. Her türlü etnik ve dinsel ayrımcılığa izin vermeyen, ulusalcılığa hizmet eden alaşımı besleyecek nitelikte üreten, düşünen insanların saf tuttuğu, emeğin ve ulusal sermayenin sözcüsü bir parti olmalıdır CHP.

12 Eylül döneminde budanan dallarının daha güçlü ışkın vermesi için sosyal devlet ağacı CHP suyuyla sulanıp sosyaldemokrasi gübresiyle beslenmelidir.

Bunun içinse gerek içe dönük yapısal düzenlemeler olsun, gerekse dışa dönük çalışmalarda olsun, Türk kamuoyunun yanı sıra uluslararası sosyaldemokrat hareketle de sağlıklı ilişkiler kurulmalıdır. Parti yapay temsil merkezi konumundan toplumun, -canlı bir organizma olarak toplumun- soluk alıp verdiği merkez haline getirilmelidir. Bu öyle bir merkez olmalıdır ki "Yeniden Ulusalcılık" diye de tanımlanmasında bizce bir sakınca görülmeyen yeni yapılanma sürecinde bir direniş hattı, bir mevzi olmalıdır.

Bünyesine uymayan bütün politikalardan arınmış, tabanıyla buluşmuş bu yeni yapıda, kelimenin tam

anlamıyla bir özeleştiri sürecinden geçilmelidir. Bu özeleştiri süreci tam bir saydamlıkla yurdun en küçük yerleşim biriminden metropollere kadar her yerinde tartışılacak bir programı ön yargıdan uzak bakış açısıyla seçilmiş delegelerin katıldığı bir kurultayla taçlandırılmalıdır. Belirli zaman aralıklarıyla yinelenecek bu kurultaylara ilişkin çalışmalar sistemli bir yayıncılık anlayışıyla halkın bilinçlendirilmesine hizmet etmelidir.

Çünkü, CHP büyük bedeller ödeyerek bugüne gelmiştir. CHP'nin her ödediği bedel aynı zamanda halka da fatura edilmiştir. Parti ve halk açısından ödenen bu faturaların en ağırı son yirmi beş yıllık sürece rastlamıştır. Artık faturaların hak edenlere kesilmesi için bu parti içi çalışmalar yapılmalıdır.

Yine de CHP

Ödenen bu faturalar nedeniyle bugün CHP her şeye karşın, yine de halkın gönlündeki merkezi örgüt konumundadır. İşte bu nedenle ideolojik ve politik yanlışlardan, köklü konulardaki belirsizliklerden, oy popülizmi uğruna sağa kayma manevrasından bir an önce çark edilmelidir.

İdeolojide netlik, politik çizgide tutarlılık, güncel politikalarda dinamik ve atak bir yapı, partinin yeni yapılanmasında ayaklarını basacağı bir sacayağı olmalıdır.

Çünkü, bugün Anadolu'yu gezen herkes görür ki, köyde, kırda, kasabada hâlâ CHP var. Sosyaldemokrat hareketin kitle tabanına sahip en büyük örgütü, kim ne derse desin hâlâ CHP'dir. Önümüzdeki seçimde bu ülküye inananların duracağı safın da doğallıkla CHP

olmaktadır. İş ve güçbirlikleri, seçim dayanışmaları sıklet merkezinin CHP olacağı bir yapılanmada ele alınmalıdır.

Kuşkusuz, CHP üst yönetimi de bu iş ve güçbirliği yaklaşımında bulunanları olgunlukla ve sevecenlikle kucaklayarak daha katılımcı politikalar üretecek yetenektedir. CHP yönetiminden de toplum katmanlarınca bu beklenmektedir.

Hangi Miras

Soğuk savaş sonrası taşları yerine oturtma sürecinde Türkiye siyasal yaşamının her noktasında bir miras kavgası yaşandı. Yasaklı dönem ve sonrasında Türk siyasetine merkezde fizyokrat ekonomi politikalarıyla damgasını vuran Adalet Partisi'nin mirasına DYP sahip çıkarken sosyaldemokrat cephede SODEP ve Halkçı Parti, daha sonra SHP ve DSP, -mirasa sahiplenme açısından- İP de siyaset sahnesinde tavır aldı. Bugün gelinen noktada ANAP'ın misyonunu bitirdiği, DSP'nin kapanma noktasına geldiği, SHP'nin kamuoyu gözünde iyice yabancılaştığı bir süreçte, CHP de tarihsel misyonuyla mirasına sahip çıkmak yerine akıl almaz bir politika izleyerek topluma yabancılaşacak bir yola girmiştir.

İşte, CHP'nin bu tutumu başta İP olmak üzere bazı siyasi kadroları harekete geçirerek ortaya bırakılan bu mirasa sahiplenmeye cesaretlendirerek partileşme yoluna itmiştir. Sosyaldemokrat ve ulusalcı politikalar üretme savında olduğunu iddia eden bu kadrolar tanım yerindeyse pıtrak gibi parti kurmuşlardır.

Bu partiler arasında miras kavgası sürerken CHP'de güncel politik gerçeklikten kopuk ütopyalarla tam bir yabancılaşma sürecine girilmiştir. CHP yönetici kadrolarının siyasi yelpazede özlediği merkez sağdaki yeri alamamıştır. "Yeni Sol" ya da "liberal sol" kimlikli CHP kendini topluma anlatmakta yetersiz kalmıştır. İkna edici olamamıştır. "Yeni" CHP'nin gözlerini diktiği oylar merkez sağ yapılanmaların dip yaptığı bir seçim sürecinde bile CHP'ye yönelmemiştir. Sosyaldemokrat oylar da bu "Yeni" CHP'ye "teveccüh" göstermemiştir. Alınan yüzde 19.5'luk oy oranı bu savımızın kanıtıdır. Sosyaldemokrat oylar ya sandığa küsmüştür ya da CHP'nin mücadele etmesi gereken partilere, örneğin sosyaldemokrat söylemlerle kitlelerin karşısına çıkan AKP'ye gitmiştir. "Yeni" CHP'nin almayı umduğu merkez oyların partiye yönelimi ise marjinal noktada kalmıştır.

Bir yıllık "tek" muhalefet partisi olduğu süreçte ise yapılan kamuoyu yoklamalarına göre bu oy miktarı artmadığı gibi eksilme eğilimi göstermiştir.

Şimdi gelinen noktada felaket tellalığı yapmaya gerek yok, ama eldeki veriler ve görünür gelişmeler CHP'yi ve Türkiye'yi çok kötü günlerin beklediğini göstermektedir.

BAZI TEMEL SORUNLAR VE ÖNERİLER

(CHP için)

Merkeziyetçi Yapının İflası

Türkiye'de sosyoekonomik açıdan büyük çalkantıların yaşandığı 20. yüzyılın son on yılından bu yana, gerek doğru politika üretme, gerekse üretilen politikanın doğal sonucu olarak toplumun sempatisini kazanma, bunun da seçimlerde seçmenin tercihini etkilemesi açısından değerlendirilmesi halinde CHP'nin başarısızlıklarında büyük inişler görülmekte, başarılarında ise aynı ölçüde çıkışlar görülmemektedir. Bu durum izlenen politikaların bir yansıması sonucu partide yönetim anlayışının biçimlenmesinin yol açtığı yapısal sorunlardan kaynaklandığı yorumunu güçlendirmektedir. Bu sorunlar a)Parti yönetiminde aşırı merkeziyetçilik, b) Partinin ofislerde lobilerin etkinlik alanında yönetilmesine izin verilmesi, c) Saydamlıktan uzaklaşma, d) İletişim anlayışından uzak tek taraflı, merkeziyetçi bilgi alma e) Kavramsal olarak parti üyeliği anlayışının yok edilmesi, f) Seçimlerde merkez yoklamasının temel yöntem haline getirilmesi, g) Temel politikalarla güncel politik tutumlardaki yanlışlıklar gibi başlıklarda toplanabilir.

Parti yönetiminde merkeziyetçi yapılanma, partinin en genç üyesinden en kıdemli üyesine kadar hemen herkesin görüş birliğinde olduğu temel bir sorun olarak görülmektedir. Parti içi demokrasinin de, partinin ülke çapındaki açılımlarının da, politik yapılanmalarının da temel nedeni olarak görülen bu sorun partinin üst düzey yönetim kadrosunun dar kadrocu-hizipçi tutumla suçlanmasına yol açmaktadır.

Bu durum, aynı zamanda partinin kitlelerle kucaklaşmasını, toplumun güvenini sağlamayı engeller

nitelikte görülmektedir. Çok daha marjinal yorumlarda partinin üst yönetiminde oligarşik bir yapılanmanın meydana geldiği yolunda eleştirileri haklı kılar görüntü vermektedir.

Genellikle merkez, merkez sağ ve köktenci politikalar izleyen marjinal partilerin yönetim anlayışında görülen bu –dikey yönetim anlayışı- bir sosyaldemokrat partide olması gereken

demokratik işleyişi ortadan kaldırmıştır. Bu yapının doğal sonucu, merkezde ve taşra örgütlerinde partinin toplumun kılcal damarlarında her hücrenin aktif katılımını sağlayacak bir işleyiş yerine ofislerde lobilerin etkisiyle yönetildiği suçlamalarını da beraber getirmiştir.

Merkeziyetçi anlayış, partideki saydam yapıyı yok etmiştir. Saydamlıktan uzaklaşma dezenformatif saldırıların artmasına yol açmış, bizim gibi sözlü toplu geleneğinden henüz kurtulamamış bir ülkede beşinci kolun lehine, sosyaldemokrat hareketin aleyhine işler yapılanma meydana getirmiştir.

CHP üst yönetimi bugün, merkeziyetçi anlayışı partide egemen kılmakla, partiyi iletişim anlayışından uzak, tek taraflı bilgi alma gibi bir yola sokmakla eleştirilmektedir. Bu durum partinin üyelerle kitleler arasındaki sağlam bağlar kurmasını engellemektedir. Herhangi bir sorunun çözümünde nesnel kararlar alabilmek için istatistiksel verilerin değerlendirilmesi, anketler yaptırılması yaşayan bir organizma olarak toplumun nabzını tutmada ne yazık ki sağlıklı veriler elde etmede yeterli olamamaktadır. Veriler, günümüzün iletişim-bilişim ortamında kamuoyunun değişen kanaatinin gerisinde kalmaktadır çoğu kez.

Üyelik ve Önderlik

CHP üst yönetimi olayları değerlendirmede, herhangi bir konuda karar almada elbette farklı bilgi kanallarından yararlanmalıdır. İstatistiksel verilerden de yararlanmalı, anketler de yaptırılmalıdır. Gerekli bilgi birikimini sağladıktan sonra nesnel gerçekliği saptayarak doğru karar almak için bütün olanaklardan yararlanılmadır kuşkusuz. Ancak unutulmamalıdır ki bilgi taşıyıcılarının güvenilirliği, politik ya da başka konulardaki beklentileri bilgi edinme sürecinde maniplasyona yol açmaktadır.

Bilindiği gibi çağımızın üç yeni bilim dalı olan propaganda, reklam ve halkla ilişkiler aynı kulvarda benzer yöntemlerden yararlansalar da farklı işlevleriyle dikkat çekerler. Reklam ve propaganda fayda/yarar anlayışıyla tek taraflı iletim yapısına sahiptir. Halka ilişki ise sihrini "ilişki" kavramından alan iki yanlı bir yapıya sahiptir. Toplumun ya da bir toplumsal organizasyon olarak bir siyasi partinin sürekli nabzının tutulması karşılıklılık prensibine dayanmalıdır. Bu öyle bir yapı olmalıdır ki, -örneğin CHP'de- partinin en uç örgütüyle ya da ülkenin en ücra köşesindeki bir gelişmeyle ilgili değişen bütün parametreler anında izlenebilmelidir. Bunun için de üyelerin parti felsefesi doğrultusunda eğitilmeleri sağlanarak sadece parti genel merkezinin değil, bütünüyle CHP'nin "düşünen organizasyon"a dönüştürülmesi sağlanmalıdır.

Sosyaldemokrat hareketin güven vermesi sonucu "topluma önderlik" yapabilmesi için öncelikle üyelerin önder kimliği kazanmalarını sağlayacak bir formasyondan geçirilmeleri gerekir. Bireyselleştirilmiş politik tercihlerden uzak durmak, hareketin

toplumsallaştırılmasını, toplumun her kesiminin temsil edilmesini sağlamak için üye bazında bir bilinçlendirme politikası izlenmelidir. Popülist yaklaşımlara, kişisel pazarlıklara yol açacak bir yapılanmaya izin verilmemelidir. Kitle partisi popülizminde ölçüyü kaçırmaktan uzak durulmalıdır.

CHP üyeliği kurumlaştırılmalıdır. Takdir edileceği gibi parti politikalarının hayata geçirilmesinde sağduyulu, güvenilir üyelik temel taştır. Bir parti üyesi, partisinin çeşitli yönetim kademeleriyle toplum arasındaki köprüdür. Toplumsal bir mikroorganizmadır. Üyenin kimliği partinin güven unsurudur. Bir parti üyesinin erdemli olması, toplumda ne kadar pozitif ortam sağlarsa negatif yönleri de o kadar antipatiye yol açar.

Saydam bir yönetim kurmanın, parti içi demokrasiyi sağlamanın, topluma güven vermenin, partiyi büyütmenin yolu “üyelik kurumu”nun eski yapısına çağdaş anlayışla kazandırılmasından geçer.

İşte o zaman, dürüstlük ve erdemin adresi olan bir parti olarak bireysel taleplerden çok, toplumsal taleplerin seslendirildiği, toplumsal erozyonun önüne geçebilme basiretini gösteren bir CHP, hizmet ettiği ülkede büyür, önder parti olur. İnsanlar politik gelişmeleri siber ortamda uzaktan izler olmaktan, bu teknolojik ortaçağdan çıkar, teknolojiye boyun bükerek değil, teknolojiye hükmederek insanca bir yaşam için çağdaş bir toplum kurar.

Yönetilen Değil
Düşünen Organizma

Böylece, sağlıklı-güvenilir-bilinçli insanların oluşturacağı CHP'yi düşünen organizmaya dönüştürecek "üyelik kurumu" sürekli, bilgilendirme ve formasyon eğitimiyle partideki işlevini yerine getirmeye başladığı zaman çeşitli tepkilere, tepkiler sonucu seçim kaybetmeye yol açan merkez yoklamalarına da gerek kalmaz. "Delege ağalığı" gibi ya da yerel güç odaklarının maniple etmesi gibi tehlikelerden uzak işleyecek bir parti içi demokrasi gerçekleştirildiğinde, CHP temel politikaların belirlenmesinde de, güncel politik tutumlarda da yanlış yapmayan bir parti olur. Ülke gündemini belirler. İnsanları bu gündeme endeksleyerek ışıklı geleceklerde gönençli bir toplumun motoru olur.

Tarihsel koşullar, CHP'yi bugün TBMM'de grubu bulunan tek muhalefet partisi konumuna getirmiştir. Bilindiği gibi bir muhalefet partisinin temel görevi iktidar partisinin ülke ve toplum çıkarına ters uygulamalarını engellemek, bu konuda halkı bilinçlendirmek gibi temel görevinin yanı sıra, toplumsal sorunların çözümü ve halkın beklentilerine parti felsefesi doğrultusunda çözüm üretecek program ve politikalar geliştirmek durumundadır.

Muhalefette iken muhalefet görevinin yanı sıra iktidar için gerekli donanımların da hazırlığını yapmak, kadroları yetiştirmek, eğitmek, bilinçlendirmek gibi başlıklarla toplanabilecek bir çalışmayla partinin iktidara hazır olduğu mesajlarını topluma vererek güven duygusu yaratmaya çalışmak durumundadır.

Kuşkusuz, bütün bunları yapmak kolay olmadığı gibi üstelik bir süreç işidir. Ancak CHP gibi köklü geçmişi, gelenekleri olan bir parti için böylesine yapısal değişiklikleri yapmak hiç zor değildir. Üstelik bu değişim hareketi toplumun üzerindeki ölü toprağını da kaldırır. Bunun için CHP'nin siyasi rotasını Ulu Önder Atatürk'ün gösterdiği noktaya çevirmesi yeterlidir. Böylece kimlik sorunu kalkmış, toplum nezdinde aranan güven duygusu sağlanmış olur.

İdeoloji/Seçmen/Siyasetçi

Bugün, günümüz dünyasında partilerin bir örnekleşmesi "sadık seçmen" yapısını deforme etmiştir. İnsanlarımız, seçim öncesi son bir hafta, on gün gibi bir süre içinde "messmedia" yapısındaki medya organlarınca toplumsal zihin kodlarına uygun geliştirilmiş şifre maymuncuklarıyla maniple edilerek birer oy deneği gibi kullanılır olmuştur. İnsanımızı bu çirkin oyundan ancak CHP kurtarabilir. Üreteceği halkçı politikalarla, geliştireceği önder kimlikli üyelerle halkına önderlik edecek bir CHP, halkın seçimlerde maniple edilmelerini önleyecek tek siyasi organizasyon olarak görülmektedir. CHP'nin politik çekim merkezi ve toplumsal tercih noktası olması hiç zor değildir. Yeter ki bu çalışmada önerdiğimiz konularda temel kararlar alınabilsin

Küresel gelişmeler karşısında ciddi bir bunalım sürecinden geçen toplumumuz ilkeli ve tutarlı parti ve lider kadro arayışı içindedir. Parti yönetiminde ilkeli ve tutarlı olmak her şeyin önünde olmalıdır. Bu, sosyaldemokrat partilere yakışan bir tutumdur. Gerek parti yönetiminde sağlanacak parti içi demokrasi, gerek

dışa dönük mesajlarda ilkeli ve tutarlı bir imaj çizilmesi halinde toplum katmanlarının gözündeki kimlik sorunu da güven bunalımı da kolayca aşılır. Bu çalışmada dile getirdiğimiz konularda yeni bir başlangıç yapıldığında adeta kendi kaderiyle başbaşa boğuşan halk, kısa sürede sosyaldemokrat hareket çizgisine çekileceğinden yana kimsenin kuşkusu olmamalıdır.

Yeni başlangıç sürecinde –bir kez daha yinelemek gerekirse- dikkat edilmesi gereken tek şey "üyelik yapılanması"nı sağlam temeller üzerine oturturken toplumun gözünde yıpranmış, kire kirliye bulaşmış insanların bırakınız aday olmasını, aday adayı olmasını sağlayacak sıradan üyelik turnikesine bile girmesine izin verilmeyecek bir yapı oluşturulmalıdır. Unutulmasın ki, son yirmi yılda köşeye itilmiş ya da partiye girmeye korktuğu için kıyıda köşede duran eski onurlu partililerle toplumun içe kapalı, namuslu unsurları ülkeyi bugünkü duruma getiren arsız, hırsız ve hıcıptan çok çok fazladır. Nitelikli insanların partiye yönelimlerinin sağlanması durumunda partiye kitlesel yönelimler olur. Bundan da kimsenin kuşkusu olmamalıdır.

BAZI TEMEL SORUNLAR VE ÖNERİLER

(Türkiye için)

Yeni Atatürkçülük

Geliştirilmesinde yarar görülen, önerilen bu programın ayrıntısında dile getirilen model aslında bir tür "Yeni Atatürkçülük"tür. Yeni bir Atatürk arayışı değil, "Yeni Atatürkçülük" aslında "Yeniden Atatürkçülük"...

Revize etmeye çalıştığımız bu modelde sosyal, kültürel ve ekonomik açıdan toptan bir kalkınma için tek hedef insana yatırım olmalıdır. Bunun da tek yolu eğitimdir.

Derhal otuz yıllık bir eğitim planı hazırlanmalıdır. Türkiye'nin Ulu Önder Atatürk'ün gösterdiği hedefe, çağdaş uygarlık seviyesinin üzerine çıkabilmesi için temel seferberlik hamlesinin eğitim olduğu unutulmamalıdır.

Sürdürülebilir Kalkınma İçin Sürekli Eğitim

Bir siyasal organizasyonun ülkesine ve halkına hizmette olmazsa olmaz, öncelikli ödevleri vardır. Bunun için hizmet edilen insanların önce karnının tok, sırtının pek olması gerekir. Yani, bu herkesin aş, iş ve meslek sahibi olması demektir. Bu sorunun kısa ve uzun vadeli çözümünde başat rolü "eğitim" oynar. Eğitim, bir dönem sonra sona eren bir çaba, bir zorunluluk olarak görülmemelidir. "Öğrenmenin yaşı olmaz" diye bir atasözümüz var. Söz konusu sorunun köklü çözümü de eğitimden geçtiğine göre insanımızın dünyaya gözünü açtığı andan yumduğu ana kadar kendisini sürekli geliştirebilme olanağı bulacağı bir eğitim sisteminin kurulması gereklidir.

Önerdiğimiz modele **"Sürdürülebilir Kalkınma İçin Sürekli Eğitim"** başlığı uygun düşmektedir. Türkiye'nin elli yıl sonra neler yapabileceğinin bugünden hesaplanabilmesi için eğitimde onar yıllık çağın gereklerine göre ayrıntıları düzenlenebilir, ama temel ilkelerinden dönülemez programlar hazırlanmalıdır. Bir Çin filozofonun dediği gibi, "Ekin mi ekeceksin, bir yıl sonrasını düşüneceksin, ağaç mı dikeceksin on yıl sonrasını düşüneceksin, çocuk mu yetiştireceksin elli yıl sonrasını düşüneceksin, devlet mi yöneteceksin bin yıl sonrasını düşüneceksin." Bunu günü birlik politikaların zamanı geçtiği için söylüyorum. Çünkü, her Türk vatandaşının eğitim düzeyi, kalitesi, yakın ve uzak komşuların üstünde olmalıdır. Atatürkçülük bunu gerektirir.. Başka türlü iddialı olmak olanaksızdır.

Tarafımızca tasarlanan eğitimde reform planına göre ilk planda temel eğitim ya da yaygın adıyla ilköğretim on iki yıla çıkarılmalıdır. Unutulmamalıdır ki çağdaş, laik ve demokrat kafa yapısına sahip insanlar yetiştirmenin yolu anaokulundan başlar. Bu amaçla bir öğrenci temel eğitim okullarında öncelikle iyi yetiştirilmiş ve her yıl formasyon kurslarından geçirilen anaokulu öğretmenlerine teslim edilmelidir. Öğrencilere bu okullarda öncelikle Türkçe, matematik, bilgisayar, meslek (zenaat) ve sanat dersleri verilmelidir. Sanat ve zenaat dersleri zorunlu tutulmamalıdır. Zorunlu dersler Türkçe, matematik, tarih, fizik ve benzeri derslerle sınırlanmalıdır.

Bir toplumun gelişmişliği meslek çeşidinin çokluğuyla doğru orantılı olarak ölçülmektedir.

Ana okullarında Türkçe'den başka dil öğretilmemelidir. Bilgisayar eğitimi kuşkusuz ana okullarından başlatılmalıdır.

Atatürk "Eğitimin her dalının Türkçe olması tartışılmaz" demiştir.

Takdir edilir ki yabancı dil öğrenmek başka, yabancı dille eğitim başka şeydir.

Hiçbir okulda hazırlık sınıfı olmamalıdır.

Hiçbir yabancı danışman Türk Eğitimi üzerinde söz sahibi edilmemelidir

Yüksek öğrenim öncesi hiçbir okul vakıfların kontrolüne verilmemelidir.

Temel eğitim amaçlı bölge yatılı okullarının sayıları artırılmalıdır. Yoksul, köylü, küçük esnaf ve

işçi çocuklarının eğitileceği bu okullar aşağıda değinilecek halk eğitimi konularında da yararlanılacak biçimde kurulmalıdır.

İmam hatip okulları çeşitli mesleklerde eğitim ve öğrenim veren zenaat okullarına dönüştürülmelidir.

Burada önerilen programın gerçekleşebilme olasılığı bütün bakanlıkların (güvenlik dışında) bütçelerinden eksiltmeye gitmeyi göze alarak eğitim bütçesinin artırılmasına bağlıdır. Bu Türkiye'nin geleceğiyle yakından ilgilidir. Türkiye'nin gerek etnik açıdan, gerekse başka biçimde parçalanmasının önüne geçmek için gereklidir.

Bunun için kesinlikle bütçeden bütün bakanlıklara bağlı bölümlerden belirli ölçüde eksiltmelere gidilerek eğitime dönük payın yükseltilmesine gerek vardır.

Yurdun her yerinde uygulanmasını önerdiğimiz program birkaç alt başlıkla şöyle ayrıntılanabilir:

a)Halk Enstitüleri

"Halk Eğitimi" için Türkiye'ye en uygun model **"Halk Enstitüleri"**dir.

Bu modelin altyapısı neredeyse hazırdır. Türkiye'de halkın özlemle andığı bir Köy Enstitüleri deneyi yaşanmıştır. Halk aleyhine alınan bir kararla kapatılan köy enstitüleri gönüllerdeki yerini korumaktadır. Model olarak önerdiğimiz **"Halk Enstitüleri"**, öğretim birliği felsefesine uygun, ulusal eğitim sistemini destekleyen, halkı çağdaş zihinsel donanım açısından sürekli geliştirecek bir tür "kurs" niteliğindeki eğitim yuvaları olmalıdır. Kentlerde halen hizmet veren **Halk Eğitim Kursları** söz konusu modele entegre edilmelidir. Kırsal kesimde ise yörenin coğrafi yapısına göre seçilecek merkezi bir yerleşim biriminde faaliyet gösterecek **Halk Enstitüleri** kurulmalıdır. **Bölge Yatılı Okulları Halk Enstitüsü'**nün birer parçası haline getirilmelidir.

Bu enstitülerde yaşamsal gerekliliğe ilişkin ziraattan tıppa, mühendislikten elektroniğe her şey öğretilmelidir. Örneğin binlerce ziraat mühendisi şu anda boş gezmektedir. Bir formasyon kursuyla ilköğretimde istihdam edilen çeşitli meslek mensuplarının öğretmenleştirildiği gibi ziraat mühendislerinden de uzmanlık alanlarında yararlanılmalıdır. Bir kursla "pedagojik formasyon" verilecek ziraat mühendisleri Halk Enstitüleri'nde arpa-buğday-pamuk gibi antik tarım ürünlerinden modern ürünlere kadar a'dan z'ye tarıma ilişkin pratik teknik bilgilerin eğitimi verilmelidir. Bir ürünün kalitesi, içindeki minerallerden pazarlama tekniklerine kadar üreticimizi uluslararası standartta söz

sahibi olmasına yetecek bilgilerle donatıcı bilgiler verilmelidir.

Bir başka örneği de orman köylüsü için verebiliriz. Ağaç dikimi, bakımı ve yetiştirilmesi için yetiştirilen bir orman köylüsü yöresinde ücretini devletten alan bir memur konumuna getirilebilir. Sosyal güvencesi sağlanmış, yeterli olmasa da gelirinin bir bölümünü devletten alan bir köylünün ayrılıkçı fikirler beslemesi olanaksızdır.

Bu örnekler çoğaltılabilir... Örneğin tıp alanında... Her köyde ilk yardım için yetiştirilecek köylülerimizden sağlık konusunda sağlanacak yararın niteliği tartışılabilir mi?

b) Sürekli Eğitim

Önerdiğimiz modelin eğer bir isminin olması gerekiyorsa buna **"Sürekli Eğitim"** demek uygun düşüyor gibi geliyor bize. Anaokulundan başlatılacak bu eğitim çağdaş gelişmeleri izleyebilmek "muasır medeniyet"in gerisine düşmemek için vatani görevden sonra insanlarımızın yaşadığı yörede ölünceye dek eğitim olanaklarından yararlanmasını öngörmektedir.

Ayrıca her meslekte güncel gelişmeleri öğretmek, çağın geresinde kalmamak için her yıl düzenli eğitim seminerleri, kursları düzenlenmelidir. Böylece iki yanlı bir etki yaratılmalıdır. Teorik bilgilerin üretildiği üniversitelerle pratik hayatın/aklın bulguları bu buluşmalarda sentezlenerek pratiğe yansıtılmalıdır.

c) Askerde Eğitim

Evet, askerde de eğitim. Hiç kuşkum yok ki çoğumuz "Ali Okulu" diye bir eğitim kurumunu bilmemektedir. Oysa Bu "Cumhuriyet"in kuruluşundan serpildiği

dönemlere, hatta karşı devrimcilerin saldırıya geçtiği döneme dek Mehmetçiğe neler öğretmişti neler...

Günümüzde okuma yazma bilmeyenlerin sayısı oldukça azalmıştır. Ama "sosyal devlet"e karşı saldırılar nedeniyle birçok insanımız bu olanaktan mahrum kalmaktadır ne yazık ki. Eğitim demek, sadece okuma-yazma öğrenmek demek değildir. Halk enstitülerinde öğretilen birçok şey bu yeni "Askeri Halk Okulları"nda öğretilebilir.

Örneğin kadınlarımız bu "Askeri Halk Okulları"nda bir tür vatan görevi yapar gibi eğitimden geçirilebilir. Bu okullarda ana-çocuk sağlığı, aile kavramı, ilk yardım gibi birçok konuda –dilerse zenaat öğretilerek- eğitim ve öğretimden geçirilerek "terhis" edilebilir.

d) Kadınlara askerlik

Ulusal Kurtuluş savaşında erkeğinin yanında yer alan Türk kadını kısa süreli de olsa askerlik yapmalıdır. On sekiz yaşına gelen her Türk kızı kadın subaylar gözetiminde üç ay süreyle askeri eğitim almalıdır. Türk kızlarına muvazzaf askerlik görevinin verilmesi sevindiricidir. Sayıları artırılmalıdır.

e) Yurt dışındaki Yurttaşların eğitimi

Dünyanın her yerinde yaşayan üniversite çağına gelmiş Türk gençlerine burs verilmelidir. Gençlerin birer "Türkiye elçisi" gibi yetiştirilmesine özen gösterilmelidir. Gençlere bu konudaki eğitimleri için hazırlanacak Türkiye'yi kültürel, tarihsel, coğrafya, turizm, sosyal zenginlikleri açısından köklü temel bilgilerin yer aldığı birer el kitabı dağıtılmalıdır.

Yurt dışındaki Türklerin yaşadıkları yerde birer dernek altında örgütlenmeleri sağlanmalıdır. Bu dernekler

federatif bir yapıya kavuşturulmalıdır. Gerekli örgütlenme süreci tamamlandıktan sonra bu konuda bakanlık düzeyinde örgütlenmeye gidilmelidir. Söz konusu bakanlık, yurt dışında yaşayan Türk yurttaşlarına yurtseverlik aşılamaktan her birinin bulunduğu yörede Türkiye'nin tanıtımı konusunda birer elçi gibi görevlendirilmesi yönünde çalışmalar yapmalıdır.

Bilimler Akademisi

Başta alternatif enerji kaynakları, moleküler biyoloji, biyoteknoloji, örüt-bağ (bilgisayar, elektronik), iletişim ve uzay teknolojileri olmak üzere bilimsel araştırmalar yapacak, Türkiye'ye onar yıllık bilim-teknik planları hazırlayacak bir Bilimler Akademisi kurulmalıdır.

Atatürk'ün Kurumları

Kuruluşları Atatürk tarafından gerçekleştirilen Türk Tarih Kurumu ve Türk Dil Kurumu gibi kurumlar hiçbir şekilde kuruluş amacına ters düşecek şekilde çalıştırılmamalıdır. Bu kurumlar aracılığıyla toplumda Atatürk zamanındaki devrimci ruhun canlandırılmasına çalışılmalıdır. Bu nedenle çağ dışı yapılanmalar ortadan kaldırılmalıdır.

Savunma

Türk Silahlı Kuvvetleri'nde (TSK) hiçbir zaman profesyonel ordu sistemine gidilmemelidir. Ordunun modernize edilmesi çalışmaları üst düzeyde sürdürülmelidir. AR GE sistemi geliştirilerek TSK dışa

bağımlılıktan bütünüyle kurtarılmalı, kendi üretim kaynaklarını geliştirmelidir. Ulusal silah sanayi bir an önce olması gereken düzeye getirilmelidir.

Düşman tanımı her an değiştirilebilen, esnek bir bakış açısıyla çağın gereklerine göre yapılmalıdır. Dolayısıyla güvenlik örgütlenmeleri de sürekli bu yapılanmalara entegre edilecek biçimde canlı, dinamik, uyanık ve dikkatli olmalıdır.

Dış Politika

Dünyada yeni ve sınırsız kaynağa sahip bir alternatif enerji üretilmediği sürece, enerji kaynaklarına yakın coğrafyada bulunması dolayısıyla emperyalist güçlerin gözü Türkiye'nin üzerinde olacaktır.

Emperyalist güçlerin Türkiye'nin boğazını sıkmaktan kurtarılmasının tek yolu tam bağımsızlıkçı, antiemperyalist bir dış politikadan geçer.

Türkiye'nin bütün komşularıyla dostluk ilişkilerini pekiştirerek bir barış adası haline getirilmesi için Batı kaynaklı her türlü bozucu, sözde yardım kuruluşlarının ülkeye girmesine izin verilmemeli, bu konuda yapılmış anlaşma ve daha önceden verilmiş izinler varsa derhal iptal edilmelidir.

Günümüzde bazı Avrupa ülkeleri, özellikle Almanya Türkiye'de İran sistemi bir şeriat yapılanmasına gidilmesi için çalışmaktadır. Amerika ise Türkiye'yi başka bir dinci yapılanmaya yönlendirerek kontrol etmek istemektedir.

Türkiye'yi huzurlu bir ada yapabilmek için bölgesel işbirlikleri yapılmalıdır. Örneğin doğuda Azerbaycan ve

Gürcistan'ın yanı sıra Ermenistan'la bile ortak pazarlar kurulabilmelidir.

Bütün bu ülkeyi ortaçağ karanlığına götürücü ve bölücü faaliyetlerin panzehiri yalnız ve yalnız ulus devletçiliktir, Atatürkçülüktür, laisizmdir, laik bir eğitimdir.

Meclis ve Ayrıcalıklar

TBMM'deki milletvekili sayısı üç yüze indirilmelidir.

Milletvekillerinin yasama görevi dışındaki bütün alanlarda dokunulmazlıkları ve ayrıcalıkları kaldırılmalıdır.

Seçilmek için ilkokul diploması istenmektedir. Neden seçmek için ilkokul diploması istenmesin? En azından sağlıklı bir meclis, güçlü gelecek için gereklidir.

Böylece vurguncuların, düzen içinde istedikleri ayak oyunlarının önü kapatılmış olur.

Meclis doktorluğu kaldırılmalıdır. Bunun için sadece toplantı zamanlarında hazır, acil ambulans ve doktor bulundurulmalıdır. Ayrıca seçilmeyen veya emekli olan milletvekillerinin tüm aile yapısı milletvekili olduğu zamanlar gibi sağlık hizmetlerinden istifade etmemelidir.

Bugün Türkiye'de neredeyse bir partide genel başkanlık, başbakanlık ve cumhurbakanlığı yapmışlar için büyük kentlerde sanki Atatürk'e nazire yapar gibi mezar yapılmaktadır. Bu ayrıcalıklı uygulamadan bir an önce vazgeçilmeli, seçkin devlet adamları için bile halk mezarlıklarında mezar yeri ayrılmalıdır.

Lükse Özel Vergi

Her türlü lüks yaşama özel vergi getirilmelidir. Bu konuda görevini yapmakta çekingen davranan görevlilere ağır yaptırımlar uygulanmalıdır.

Lüks yaşama denetim gümrüklerden başlatılmalıdır. Gümrüklerse saydam bir yönetim yapısına kavuşturulmalıdır. Gümrüklerde çalışanların bütün yakınları dahil, yaşam standartları kontrol edilmelidir.

Söz konusu kontrol sistemi şehirlerde de sürdürülmelidir. Yerel yönetimlerce yapılacak eğitim çalışmalarında yerli üretimler özendirilmelidir.

Bugün dünyada güçlü görünen ülkelere bakılırsa kamu kurum ve kuruluşlarında kendi mühendis ve işçisinin üretmediği bir malın hiçbir şekilde kullanılmadığı görülür. Örneğin bir Fransız Almanya'nın, İngiltere'nin, Japonya'nın, Amerika'nın ürettiği hiçbir otomobili kullanmaz. Halbuki Türkiye'ye baktığımız zaman devletin bütün kurum ve kuruluşlarında lüks sayılması gereken otomobillerin kullanıldığı, yabancı otomotiv endüstrisinin kalkınmasına hizmet edildiği görülür.

Kamu kurum ve kuruluşlarında lüksün ve savurganlığın önüne geçilmesi için gerekli önlemler bir an önce alınmalıdır.

Medya

Basında tekelleşme ve "Messmedia" yapılanmasının bir an önce önüne geçilmeli, gerekli anti tekel yasaları çıkarılmalı, basın yayın organlarının "kamu felsefesi"

bakış açısıyla hareket etmesini sağlayacak düzenlemeler yapılmalıdır.

Demokratik Örgütlenme

Sendikalaşmadan dernekleşmeye, siyasi parti kurmaya dek toplumun demokratik açıdan örgütlenmesinin önündeki tüm engeller kaldırılmalıdır. Demokrasinin kalıcılığını sağlamak için bu örgütlenmelerde etnik ve dinci yapılanmalara izin verilmemelidir.

Yeni dernekler yasası tekrar gözden geçirilmelidir.

Vakıflar

Bütün vakıfların finans yapısı çok sıkı bir şekilde denetlenmelidir. Ülke çıkarlarına ters çalışma yaptıkları saptanan vakıflar derhal kapatılmalı, mal varlıkları kamulaştırılmalıdır.

Din

Gerek cami, cemevi, gerekse kilise ve sinagog gibi her türlü ibadet evinde görev yapacak din adamları devlet tarafından atanmalıdır. Hiçbir tarikat ya da dinsel fraksiyona güç vermeyecek bir titizlikle yapılması gereken bu atamalarda görevlendirilecek din adamlarının iyi eğitimli, felsefe, tarih, astronomi ve arkeoloji gibi çağdaş bilimler hakkında fikir sahibi olan hoşgörü sahibi yüksek lisans diploması olan kişilerden seçilmelidir.

Bu arada zorunlu eğitim süresi on iki seneye çıkarıldığı zaman her türlü ibadet evi çağdaş kafalara sahip din

adamlarınca yönetilince laikliğin yerleşmesi konusunda çok büyük yol alınmış olur.

İddia edildiği gibi her dinin hoşgörülü olması diye bir şey söz konusu değildir. Hoşgörü yalnız ve yalnızca gerçek laik devlet yapısında vardır. Gerçek laik yapı da bilimin ve çağdaş toplum yapısı üzerinden dinin gölgesinin kaldırılmasıyla olanaklıdır.

Bunu bir an önce gerçekleştirebilmek için de ana okullarından itibaren çocuklara çağdaş bilimler öğretilmelidir. Bu okullarda yetişecek insan ister herhangi bir meslek seçsin, isterse din adamı olsun çağdaş bilimleri ve yanı sıra matematik ve astronomi öğrenmiş felsefeyi özümlemiş, derin düşünce ve uzak görüşlülüğe sahip bir birey olarak yetiştirilirse laik yapı gelişir, yerleşir, yobazlığın önüne geçer.

Yobazlık konusuna din dışından da yaklaşarak bakmakta yarar vardır. Çünkü, yobazlık sadece dinde değildir. Tüm mesleklerde yobazlık söz konusudur. Bunun için düşüncelerin derin ve uzak yapılanmaları yukarda bahsedilen derslerin eğitiminden geçer. Çünkü, kişi neden, nasıl, niçin sorularını sormaya başladığı andan itibaren yobazlıktan uzaklaşır.

Sanata, Sanatçıya, Kültüre Destek

Türkiye'nin tanıtımı, dünya kamuoyundaki imajının düzeltilmesi için Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın devlet bütçesinden aldığı pay artırılmalıdır.

Sanatçıların üzerindeki baskılar kaldırılmalıdır.

Telif haklarının güvenceye alınması için gerekli yasalar düzenlemeler geciktirilmeden yapılmalıdır. Sinemasından

edebiyata, resminden yontusuna Türk sanatının dünya kamuoyuna tanıtımı, yazılı eserlerin başka dillere çevrilmesi devletin başlıca görevi olmalıdır.

Bir açık hava müzesi konumundaki Anadolu'da bulunan tarihi eserlerin korunması için ülke çapında bir seferberlik yapılmalıdır.

Bugün artık körü körüne kazı devri sona ermiştir. Bir tek kazma dahi vurmadan, modern aygıtlarla yerin altının röntgeni çekilmekte, vurulacak her kazmanın hesabı kazı öncesi teknik araştırma sürecinde belirlenebilmektedir.

Ulusun geleceği için efsanevi nitelikteki tarihi eserler gün yüzüne çıkarılarak yarınlara miras bırakılmalıdır.

Sağlık

Herkesin aynı hastanede, aynı doktor tarafından eşit koşullarda tedavi olması temel ilke olmalıdır. Bu yaklaşım ulusalcı bakışın eşitlik ilkesiyle doğru orantılıdır.

Sağlık politikasına "sağlam kafa sağlam vücutta bulunur" özdeyişiyle yaklaşıldığında tedavi gerektiren hastalıklı yapının oluşmasına izin vermeyecek koruyucu hekimlik sisteminin oluşturulmasına çalışılmalıdır. İnsanlarımızın doğumundan ölümüne kadar sağlık açısından izleneceği bu sistemle yaşam kalitesinin yükseltilmesi, yaşam süresinin artırılması hedeflenmektedir. Sağlıktaki kalite artışının başka sektörlerdeki üretim kalitesinin de artmasını sağlayacağına inanılmaktadır.

Ebe, hemşire ve doktorların branşlarıyla ilgili çağdaş gelişmeler konusunda bilgilendirilmeleri için her yıl formasyon eğitiminden geçirilmelerine çalışılmalıdır.

Bu amaçla Sağlık Bakanlığı bünyesinde kurulacak eğitim bölümü çağdaş iletişim teknikleriyle sağlık personelinin bilgi düzeyini sürekli yükseltmek için program hazırlamalıdır.

Hastanelerin yeni ve köklü bir değişime gereksinimi vardır.

Bu amaçla özel hastanelere açma ruhsatı verilirken daha az masrafla daha iyi hizmet vermesini sağlamak amacıyla branşlarda uzmanlık aranmalıdır.

Gerek devlet, gerekse üniversite ve özel hastanelerin kazançlarından alınacak küçük ve belirli bir payla bölgesel ARGE'ler kurulmalıdır. Böylece Türk tıbbı dünyada hak ettiği yere gelecektir.

Doğum Kontrolü

Doğum kontrolü konusu sıkı bir denetime tabi tutulmalıdır. Salt demografik dengenin bozulacağı kaygısından çok, hiç kimsenin sorumluluğunu üstlenemeyecek sayıda çocuk yapmasına izin verilmemelidir. Toplumsal huzur ve sürdürülebilir kalkınma için bu gereklidir.

Spor ve Sporcu

Sporu eğitim, sağlık, kültür, sanat, üretim ve ekonomik yapıdan ayrı düşünmemek gerekir. Bu nedenle insanlarımızın spora anaokullarından itibaren başlamasına olanak sağlayacak bir sistem kurulmalıdır.

Denk Bütçe

Anayasa'daki anlamına uygun biçimde vakit geçirilmeden denk bütçe politikası uygulanmalıdır. Eğer borçlanma yapılacaksa bu sadece üretime dönük kalemlerde gerçekleştirilmelidir.

Enerjide Bağımlılığa Son

Ülkemizin enerjide dışa bağımlılığını kırmak için başta nükleer santral (elbette çağdaş teknolojiyle), rüzgar enerjisi ve solar enerjisi sistemlerinden yararlanılmalıdır.

Sanayide Atılım

Türk insanının üretim enerjisini kahvehane köşelerinde harcamamak için KOBİ'lerden de maksimum düzeyde yararlanılmalıdır.

Herkesi aş-iş-meslek sahibi yapmak amacıyla KOBİ'ler de çağdaş bir yapıya kavuşturulmalıdır. Devletin sürekli destek vereceği KOBİ'lerin bu çağdaş yapılanması ihracata ve eğitime dönük olmalıdır. Her KOBİ borsaya kote edilmelidir.

Anadolu'daki küçük KOBİ'ler birleştirilerek sanayide sinerji yaratılmalıdır.

Şu anda işsiz gezen mühendis ve teknik elemanlar bu KOBİ'lerde üretime sokularak, ülkenin hızlı kalkınmasına katkıda bulunmaları sağlanmalıdır.

Uzay araştırmaları, sibernetik, nanoteknoloji ve bioteknoloji çalışmaları hızlandırılmalı, bu konuda bilimsel özerklikleri olan kurumlar oluşturulmalı.

KİT'lere Yeni Kimlik

Herkesi aş-iş-meslek sahibi yapmada KİT yapılanması kazandırılacak yeni kimlikle çok önemli bir yer tutar.

Söz konusu programın gerçekleştirilebilmesi için tekeller, karteller yaratmayı amaçlayan özelleştirme politikasından derhal vazgeçilmelidir.

Türkiye'deki özelleştirme modeli başarısızlıkla sonuçlanmıştır. Kamu malı siyaset-ticaret-mafyavari örgütlenmelere peşkeş çekilmiştir. Kurumu ele geçiren özel sektör yönetimi KİT'lerde çalışan başarılı ve yetenekli elemanları kapı önüne koyarken kendisine yakın, sadık ama yetersiz adamları işbaşına getirdiği için bir süre sonra toplum yararına verimlilik yok olmaya başlamıştır.

Bugün ABD Almanya, Fransa ve Japonya'da yüzde kırk beş ve altmışlara varan oranlarla devletin ortak olduğu şirketler kurulmaya başlanmıştır. Özelleştirme hiçbir koşulda ülkenin geleceğini kontrol eden yeni karteller yaratılmasına yol açmamalıdır.

İşte bu nedenlerle KİT'lerin tasfiyesi bir an önce durdurulmalı, kamunun malı kamuya iade edilmelidir.

KİT'ler çalışanlarına devredilerek özerkleştirilmelidir.

KİT'lere kazandırılacak yeni kimlikte yönetim çalışanlara devredilirken elbette kamu denetiminden bağımsız bir yapı düşünülmemelidir. Yetkili devlet denetleme kurumlarının denetim ve gözetiminde sağlanacak bu özerk yapılanmada azami kamu çıkarına çalışılacaktır.

Bu yaklaşım özel sektöre karşı bir duruş gibi değerlendirilmemelidir.

Önerilen KİT programıyla rekabet ortamının artırılacağına inanılmaktadır.

Bu programda KİT'ler devlete yük olmayacak şekilde yapılandırılmalıdır. İşletme ve yatırım kaynakları özel sektöre verilen ayrıcalıklardan farklı olmamalıdır. Özel sektör nereden kredi buluyorsa KİT'ler de oradan kredi alabilmelidir.

KİT konusuna yaklaşılırken Türkiye'nin üretim biçimi ve kalitesi şu anda ileri görülen ülkelerin üstünde olmadığı sürece devletin varlığının her zaman sekteye uğrayacağı unutulmamalıdır.

Bankacılık

Bankacılık sektöründe istismarın önlenebilmesi için bankaların bankayı kuranlarca değil, Batı'da örnekleri olduğu gibi oluşturulacak profesyonel banka birliğinin atayacağı kişiler tarafından yönetilmesi sağlanmalıdır.

Yerel ve sektör bazında küçük bankalar kurulmalıdır. Kurulacak bu bankalar devlet tarafından denetlenen kurumlaşma sürecini tamamlamış, yaygın örgütlenme ağına sahip bankaların şubesi, muhabiri konumunda çalışmalıdır. Bağımsız yapılanmalarına izin verilmemelidir.

Bankalardan çalınan paralar halka ödettirilmemelidir. Bankalara sigorta sistemi getirilmelidir.

Şimdiye kadar hortumlanan paralar da bir an önce yerine konulmalıdır. Çünkü hortumlanan paraların hangi ülkeye, hangi vasıtalarla götürüldüğü bilinmektedir. Bu paraların hangi ülkeye, hangi bankalara, hangi kamyonlarla, hangi uçaklarla, hangi elektronik araçlarla

götürüldüğüne ilişkin bilgiler derhal kamuoyuna açıklanmalı, işbirlikçileri yargılanmalıdır.

O zaman, Türkiye'yi bölmek, parçalamak isteyen emperyal güçlerin ve işbirlikçilerinin aleyhine bir durum ortaya çıkarken Türkiye'nin ödemeler dengesinin bir anda düzeldiği görülecektir.

Ekonominin büyümesinde bankacılığa güven çok önemli. Gerek kişisel yatırımlarda, gerekse şirketsel yatırımlarda geçmişte yaşanan olumsuz örneklerden bankacılık sektörü büyük darbeler aldı. Bu nedenle Merkez Bankası'nın faizle ilgili uygulamalarının uzun vadede amacına ulaşması zor görünüyor. Bilindiği gibi Merkez Bankası enflasyona karşı önlem amacıyla faizleri yükseltince ekonomik büyüme yavaşlar. Yüksek faiz ise yatırımcıların bankalardan kredi alma konusunda ilgisini azaltır. Bu arada faize yönelik yatırımları artırır. Bu nedenle ekonominin canlanmasına katkıda bulunmak amacıyla faizler düşürülür ki yatırımcılar için krediler cazip hale getirilir.

Yönetimdeki sorumluluk anlayışı ve kontrollü kredi verimi bankacılığı geliştirirken teorideki para politikasını etkili hale getirir.

Bu noktada, Almanya örnek olarak gösterilebilir. "Schufa" sistemiyle insanların bankacılık işlemleri ve ekonomik sicilleri bilgisayar ağıyla denetlenir. Burada bir zincir söz konusudur.

Bu zincirin sonucunda tüketici harcamaları artar, şirket yatırımları büyür. Düşük faizle yetinmeyen yatırımcılar yeni arayışlara girer. Bu olumlu gelişmelerden borsa etkilenir. Bu arada şirketlere ek sermaye aktarılmış

olur. Bu sermayeler yatırıma dönüştürülür ve zincir işleyerek devrini tamamlar.

Batı'nın bütün gelişmiş ülkelerinde işleyen bu sistemle yüksek hayat standardı sağlanır.

Halk Ormanları

Yurdun her yerindeki devlete ait arazilere devlet desteğiyle yöre halkına orman dikimi yaptırılmalıdır. Daha sonra bakımını da üstlenmesi sağlanacak yöre halkı ormanın ortağı yapılmalıdır. Böylece işsizlik önlenirken doğa korunacak erozyonun önüne geçilecektir.

ASUP'la Daha Yeşil Bir Anadolu

Adının Anadolu Sulama Projesi (ASUP) olmasını önerdiğimiz bir projeyle Orta Anadolu'da GAP gibi bir proje gerçekleştirilmelidir. Bu proje ne pahasına olursa olsun başarılmalıdır. Her türlü zorluğa karşın Anadolu için, Türkiye için gereklidir. Hem Anadolu'nun kuraklaşmasını önlemek, hem de yoksul Anadolu köylüsünü kalkındırmak için gereklidir bu.

Sulamanın yanı sıra erozyonu önleyici bitki dikme ve ağaçlandırma çalışmalarına ağırlık verilmeli, doğanın dokusunu bozacak, çevreyi kirletecek her türlü yapılanma için çok sert önlemler alınmalıdır. Bugün Batı çevre kirliliğine yol açtığı gerekçesiyle başta otomotiv endüstrisi birçok sanayi kuruluşunu üçüncü dünya ülkelerine kurmaktadır. Bir sanayi kuruluşunu kurarken bile öncelikle kendi ülkemizin çevre ve ekolojik koşullarına dikkat etmemiz gerekmektedir.

Erozyonla mücadele, ekolojik koşulların iyileştirilmesi, dolayısıyla su, yer altı kaynakları kadar, örneğin bir "bor" zenginliğimiz kadar önemlidir.

Çünkü, doğal kaynaklarına sahip olabilen ülkeler geleceğin lider ülkeleri olacaktır.

Madencilik

Türkiye'de gerektiği gibi değerlendirilmeyen öz kaynaklarının başında madencilik gelmektedir. Çıkarılıp işlenmesi kolay yüzeydeki alanlarda bulunan madenler işletilmekte, derin alanlardaki madenlerin çıkarılmasına çalışılmamaktadır. Bugün Şili'de yalnız araştırma için harcanan para iki milyar doların üzerindedir. Bu rakam Türkiye'de sadece iki yüz milyon dolardır. Oysa Türkiye'de bulunan maden türü, çeşidi ve rezervi Şili'yle karşılaştırılamayacak kadar fazladır.

Enerji kaynaklarına yakınlığını, var olduğu söylenen petrolü bir yana bırakınız, geleceğin yakıtı olarak da tanımlanan ve dünya rezervinin yüzde altmışına sahip olduğumuz ve işleyerek sattığımızda 16 trilyon Dolarlık getirisinden söz edilen bor bile Türkiye'yi dünyanın sayılı varsıl ülkelerinden birisi yapmaya yeter.

Yeter ki maden politikamıza yurtsever, ulusalcı bilinçle yaklaşmasını bilelim; ulusalcı, devletçi projeler yapabilelim.

KARAHAN
KİTABEVİ

Merkez : Çakmak Cad. Çakmak Plaza No: 40/44
Tel. : (0.322) 363 05 84
Fax : (0.322) 363 57 79
Şube : Bülent Angın Bulvarı Muhtarlar Sitesi
No: 69-70-79-80 Seyhan/ADANA
(Baraj Yolu 7.5 Durak)
Tel. : (0.322) 225 51 60
Fax : (0.322) 225 51 98

ISBN 975-6447-47-8

